

LUD

Największy Tygodnik Polski w Ameryce Południowej — Założony w 1920 r.
"O POVO" O MAJOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1924

Curitiba — 13 listopada — (novembro) — 1968 — Nr 2990 — (45/68)

Nietykalskość poselska

W sferach politycznych rozpowszechniła się możliwość przeprowadzenia poprawki konstytucyjnej. Nietykalskość ta ma być obowiązkowa dla przedstawicieli obywateli, którzy nie chcą być obciążeni przez państwo, ciężka obraza państwa, Prezydenta oraz terytorium państwa.

Tak czy owak, Kongres wypowie się dopiero po trzech miesiącach. Taki ma bowiem termin przepisany przez Konstytucję na powzięcie swej decyzji. Po 90 dniach musi się jeszcze odbyć 15 sesji zwyczajnych Kongresu, po czym choćby nawet Kongres nie zabrał głosu, petycja o

wycożenie procesu Marcio Alvesowi zatwierdzona została "ipso facto". Jeśli zaś chodzi o liczbę głosów potrzebnych do zatwierdzenia, ARENA jest zdania, że wystarczy zwykła większość, podczas gdy MODEBRA domaga się trzy czwarte głosów.

UWAGA

Prosimy Szanownych P. T. Czytelników o zwrócenie specjalnej uwagi na zawiadomienia dotyczące prenumeraty zamieszczone na str. 7 i 8 niniejszego wydania "Ludu".

Urodziny gen. Lyra Tavares

W 63 rocznicę urodzin ministra Wojska — Lyra Tavares, dowódcy Armii, Marynarki i Lotnictwa złożyli solenizantowi hołd, podkreślając że wojsko w trudnych chwilach jakie przeżywa naród zaciętnie swe szeregi wokół swego najwyższego dowódcy, w obronie ideałów Rewolucji Marcowej, bezpieczeństwa, porządku i ładu całego Państwa.

Most Rio-Niteroi

Olbrymi most, który połączy Rio z Niteroi budowany będzie w terminie 850 dni, czyli w ciągu 2 lat i 4 miesięcy. Koszta budowy wyniosła 238 640.450.000 nowych kruczeirów. Do konsorcjum, które wygrało konkurs budowy należą takie firmy krajowe jak: Brazylijska Kompania Budowy Dróg, Przedsiębiorstwo Inżynierii i Konstrukcji, Firma budowlana Ferraz Cavalcanti i Servix Inżynierii.

Zegar atomowy

Zegar atomowy "Oscillatom", produkcji szwajcarskiej firmy Ebauches S.A. pokazano technikom i dziennikarzom paulistańskim. Zegar ten wynaleziony przez Helmuta Brandenberga posiada wiele zalet: służy do obserwacji ruchu satelitów, do emisji znaków godzinnych, do uniknięcia kolizji samolotów w powietrzu itp. Posiada on precyzyjnie prawie absolutną, precyzyjnie prawie do jednej sekundy w ciągu trzech tys. lat. Dotychczas firma szwajcarska sprzedawała cztery zegary atomowe: 3 w Europie i jeden do Argentyny. Zegar taki kosztuje 100 tysięcy nowych kruczeirów.

Odkryto diamenty w Piaui

Bogata żyła diamentowa odkryta w Monte Alegre, mieszcząca 0,2 tys. mieszkańców, oddalona od Teresiny o 900 km drogą lądową i o 650 km drogą powietrzną. Miesięczna produkcja diamentów pomimo metod prymitywnych eksploatacji dochodzi do tysiąca karatów. Odkrycie diamentów w Monte Alegre sprawiło, iż w krótkim czasie ludność miejsczka wzrosła do 10 tysięcy.

Kolej żelazna S. Paulo-Porto Alegre

Odcinek Kolei żelaznej, tzw. "Tronco Sul", obejmujący odcinek kolejowy między stolicą kraju a Porto Alegre, wykończony już jest do Lajes. Brak jest kilku kilometrów, by odcinek do użytku odcinek Lajes - Vacaria - Montenegro - Roca da da do użytku odcinek São Paulo i Porto Alegre Salles. Odcinek zaś kolejowy między São Paulo i Porto Alegre po ukończeniu budowy będzie skrócony o 700 kilometrów.

Sytuacja w Kraju

Gubernatorowie São Paulo i Bahia — Abreu Sodré i Luis Viana Filho odbyli dłuższą rozmowę w Rio na temat wezwanej sytuacji w Kraju. Jednocześnie wyrazili oni opinię, że nie zamierzają wcale na zamach stanu w Brazylii, pomimo trudności natury politycznej wynikłej z dywersyjnej akcji studentów czy też z kryzysu między Armia a Federalną Izba Deputowanych.

Zawody ptasie

W stolicy Kraju odbyły się "zawody" ptaków śpiewających "curios" i "bucidos", których cecha charakterystyczna jest wielka rywalizacja samców w obecności samicek. Rywalizacja ta powoduje, że wszystkie same śpiewają i wytrącają, by jeden drugiego zwyciężyć jakością śpiewu i wytrącają, by jeden drugiego zwyciężyć jakością śpiewu i wytrącają. Te oryginalne zawody przeprowadził Departament Turystyki z Brasílii.

Po wizycie królowej Elżbiety

Podczas 11-dniowego pobytu królowej Elżbiety II z małżonkiem Phillipem w Brazylii dostojni goście zwiedzili Recife, Salvador, Brazylię, Rio i São Paulo. Wszędzie przyjmowano ich z nadzwyczajną gościnnością i serdecznością. W związku z tą wizytą, prasa angielska rozpisywała się szeroko na temat Brazylii, zwłaszcza na zmniejszenie się wymiany handlowej Anglii na sytuację państwami. Wpłyną na to ujemny obraz Brazylii, zwłaszcza na zmniejszenie się wymiany handlowej Anglii na sytuację państwami. Wpłyną na to ujemny obraz Brazylii, zwłaszcza na zmniejszenie się wymiany handlowej Anglii na sytuację państwami. Wpłyną na to ujemny obraz Brazylii, zwłaszcza na zmniejszenie się wymiany handlowej Anglii na sytuację państwami.

Nieznosne upały

Wielka fala silnych upałów nawiedziła całą Brazylię. Szpitale po miastach zapelnione są dziećmi chorującymi na odwodnienie organizmu. Dziesiątki dzieci zmarły w Rio i Belo Horizonte. Władze sanitarne zwracają uwagę rodzicom, by nie pozostawiali dzieci na słońcu, ubierali je w lekką odzież, a w wypadku dezhydracji lub gorączki szukać natychmiast pomocy u lekarza.

Studenci przeciw wyborom

Nielegalna organizacja studentów UNE — Stanowe Zjednoczenie Studentów — rozprzeczła biletów wśród wyborców paulistańskich, nawołując ich, by nie brali udziału w głosowaniu, które "wzmocniłoby dyktaturę". Ponadto biletów nawołuje do obalenia obecnego rządu oraz zawiązania władzy w Kraju. Polcja paulistańska zdrowia swą czujność wobec dywersyjnego ruchu tej organizacji.

Podwyżka pensji

Z początkiem stycznia 1969 roku rząd zapowiedział podwyżkę pensji o 20 procent dla urzędników państwowych oraz dla wojskowych. Jest tak że pewnym, że i robotnicy otrzymają zwykłe swego "sarkio" choć niewiadomo, w jakiej formie. Fakt ten zahamuje z pewnością walkę rządu z inflacją.

Nixon prezydentem USA

Zgodnie z ostatnimi danymi, 72 miliony wyborców głosowało na 3 kandydatów na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Prezydentem wybrany został Nixon, mając 30 446 028 głosów (43,6 procent), Humphrey — 30 122 715 (43,2 procent) głosów. Wallace zaś 9 186 703 głosów (13,2 procent). Nadwyżka 323 313 głosów była niewystarczająca do wygranej Nixona. Kto zdecydował o jego wyborze to deputowani. Od nich Nixon otrzymał 302 głosów, Humphrey — 191, a Wallace 45 głosów.

Prasa zagraniczna jednoznacznie wyraża opinię, że Nixon powoła linie twardszą wobec komunizmu oraz zaprowadzi politykę oszczędnościową wewnątrz kraju. Wiadomym jest także, że nowy prezydent interesuje się zwojną Ameryką Łacińską i jest zdania, iż Przymierze dla Postępu powinno się zastąpić korzystniejszymi warunkami dla produktów państw tego kontynentu. Nixon jest z kolei 37 prezydentem Stanów Zjednoczonych.

Zamachy w Rio

Dwie bomby o wielkiej sile wybuchy w depozycie dziennika "Jornal do Brasil" i w konsulacie sowieckim, wyrządzając poważne straty materialne i raniąc 2 urzędników. Zamach ten przypisuje się elementom krajowej prawicy. Policja nie wpadła dotąd na ślad terrorystów.

Migawki ze Świata

- ★ **Manewry floty NATO.** — Liczne jednostki morskie USA, Anglii, Francji, Włoch i Grecji, w liczbie 50 statków, wzięły udział w manewrach na Morzu Śródziemnym.
- ★ **Stalinisci czeszy — stop!** — Rząd prezydenta Svobody zabronił jakichkolwiek manifestacji stalinistom czeskim, którzy w liczbie 200 tys. zamierzali uroczyście uczcić 51 rocznicę rewolucji bolszewickiej.
- ★ **Liczba śpiewów w NRF.** — Parlamentarny lider socjalnych demokratów — Helmut Schmidt oświadczył, że Niemcy Federalne są "Eldoradem" dla śpiewów sowieckich, których liczba dochodzi do 5 tys. Obywatele NRF posiadają licznych krewnych w NRD i odwrotnie. To ułatwia akcje szpiegowską.
- ★ **Wielki proces we Włoszech.** — 500 adwokatów broni 723 hierogłów aut, którzy w sposób nielegalny zdobyli pozwolenie na prowadzenie aut. Jest to afera szkół wydających prawo jazdy.
- ★ **Sowiecka bomba kosmiczna.** — Kanadyjscy fotografowie wojskowi zdołali dokonać sensacyjnego zdjęcia z sowieckiej bomby kosmicznej znajdującej się w orbicie ziemskiej. Bomba ma 2 m długości i krąży nad ziemią w odległości 160 kilometrów.
- ★ **Kurt Kiesinger spólkowany.** — Kanclerz Niemiec Federalnych Kurt Kiesinger został spólkowany przez 29-letnią Beatę Klarsfeld. Powodem tego jest fakt, że Kiesinger należał ongiś do partii nazistowskiej.
- ★ **Zmarł dyrygent Charles Munch.** — Słynny dyrygent pochodzenia niemieckiego Charles Munch, który kierował symfonią francuską i amerykańską, zmarł nagle w Richmond (Virginia) w 77 roku życia.
- ★ **Zasądzenie szpiega w Anglii.** — Sąd W. Brytanii zasądził na 21 lat więzienia Ronaldą Britten, byłego technika RAFU, który przez sześć lat wysługiwał się wywiadowi sowieckiemu wydając ważne tajemnice wojskowe.
- ★ **Sześć bandy aresztowanych.** — Słynny detektyw Scotland Yardu — Tommy Butler zdołał zdemaskować sześć bandy, która przed 5 laty dokonała sensacyjnego napadu na pocąg pocztowy Londyn — Glasgow, unosząc ze sobą sześć milionów dolarów.
- ★ **Wrocie demonstracje Czechów.** — W 51 rocznicę rewolucji bolszewickiej (7 listopada 1917 r.) tysiące studentów czeskosłowackich demonstrowało przeciw ZSRR, wnosząc wrocie okrzyki i paląc flagi sowieckie.
- ★ **Zwycięstwo Nixona.** — Dramatyczne zwycięstwo Nixona nad Humphreym tłumaczy się jako porażka polityki Johnsona odnośnie wojny w Wietnamie oraz wewnętrznego uspokojenia w kraju.
- ★ **Jaqueline w trudnej sytuacji.** — Dziennik watykański komentując zawarcie przez Jacqueline związku małżeńskiego z człowiekiem rozwiedzionym (Onassis), twierdzi, że znalazła się ona w sytuacji "publicznej grzeszności".
- ★ **Przeszeptanie serca w ZSRR.** — Grupa wojskowych lekarzy sowieckich dokonała pierwszego przeszczepu serca w Związku sowieckim. Niestety, pacjentka zmarła. Dotąd medycyna sowiecka zwalczała przeszczepy serca jako zbyt przedwczesne.
- ★ **Murzynka w Kongresie USA.** — Była posłanka nowojorskiej Izby Stanowej — Shirley Chisholm — 42-letnia naukowiczka wybrana została posłem do Kongresu Stanów Zjednoczonych. Walczy ona o dopuszczenie murzynów do nauczania w szkołach municypalnych.
- ★ **Plan CGT w Argentynie.** — Potężny syndykat robotniczy w Argentynie CGT przygotowuje się do generálnego strajku, występując przeciw polityce wewnętrznej prezydenta Ongana.
- ★ **Papież do młodzieży.** — Młodzież dzisiejsza, powiedział Papież, burzy się, ponieważ nie wie, by technologią wiedzy przyniesła miała szczęście dla ludzkości. Ponadto ujemnie wpływają na młodzież: hipokryzja, przywileje jednych i ciężkie warunki bytowania drugich, jakie panują obecnie w wielu krajach.
- ★ **Powód we Włoszech.** — Ogromne ulewę w północnej części Włoch (Vercelli i Biella) spowodowały wylew rzeki Po, której wzbrowione wody zalały ogromne połacie ziemi, wyrządzając wielkie straty materialne oraz odbierając życie kilkudziesięciu osobom.
- ★ **Frei bez komunistów.** — Prezydent Chile oświadczył publicznie, że nie przyjmie współpracy tamtejszej partii komunistycznej pomimo faktu, że w rządowej partii demokracji chrześcijańskiej istnieją elementy sprzyjające tej współpracy.

List Ks. Kard. Wyszyńskiego

W okresie pobytu Księdza Biskupa Rubina w Brazylji w Araucária i Pôrto Alegre odbyły się spotkania duszpasterskie polskich księży, pod przewodnictwem Ks. Bp Rubina

Zebrań wysłali telegramy do Ojca św., Ks. Kardynała Wyszyńskiego, Prymasa Polski oraz Ks. Kardynała Rossi, prezesa Konferencji Księżej Biskupów brazylijskich.

Oto treść telegramów:

Kapłani polscy zebrani w Kurutybie pod przewodnictwem Jego Ekscelencji Biskupa Rubina przesyłają Jego świętobliwości uczucia przywiązania, miłości i wdzięczności, zapewniając o modlitwie w intencji Kościoła i prosząc o Apostolskie błogosławieństwo w prasie duszpasterskiej.

Ks. Jan Pitoń — Rektor Misji.

Z Listów do Redakcji

NALEŻY UBOLEWAĆ...

Nie bez słusności ukazał się w "Ludzie" artykuł zatytułowany "Oskarżam" skierowany przeciw autorowi pewnego paszkwila "Dziśno Popular" z 18 października 68 i następnym w "Estado do Paraná" — pod adresem polskich księży, podejrzewając ich o pewne denuncjacje polityczne — wrogie społeczności brazylijskiej.

Jeżeli nawet jakieś nieporozumienie tego rodzaju zaszło na tle partykularnym, to sprawa można było pokierować zupełnie inaczej, a nigdy w ten sposób, naciągając fakty i ze słów wlatujących jeden kapeluszu na wszystkie głowy, raniąc bez usadomienienia serca tytu Polaków i kapłanów, dla których wszelka polityka zawsze była obca.

Nawświetlenie rzeczywistości w ten sposób, nie wyraża bynajmniej drożności ideologicznej i głębokiej inteligencji człowieka, a tym bardziej Polaka, niezależnie od przekonania, kto to będzie i co to będzie za jeden, który odważą się publikować w prasie rzeczy tak nierozważne w sprawie polskiej. Chodzi tu o sprawę całego narodu, a nie jednostki, bo opinia publiczna patrzy na całość. Jak się słyszy, nikt nie

powie, że tamten czy ów, ale to tacy Polacy, tacy to oni są. Pomieć nie zatrzymaliśmy jeszcze poczucia patriotyzmu i własnej bytności narodowej i stanowimy poważny wkład do społeczności brazylijskiej i do kultury światowej, dlatego nas wszystkich to oburza i nie ma chyba nikogo wśród nas, kto będąc świadom, czym jest Ojczyzna Polska, żeby miał kałać własne gniazdo, do którego jeszcze nieraz trzeba będzie się uciec.

Tyle skłóceń na świecie, tyle nieporozumień na płaszczyźnie międzynarodowej, a akurat brakuje jeszcze nas. Chyba to wstyd dla Polaka. Niech słowa wieszczą, który ongiś przed 150 laty, przypomniawszy braci na emigracji: "Kochajmy się" będą dla nas w czasach tak niepewnych przestrógą i nowym bodźcem do miłości chrześcijańskiej, miłości braterskiej, miłości braterskiej w poczuciu, iż stanowimy dziś naród twórczy, przedsiębiorczy, szanujący prawa i innych i przede wszystkim nasze własne, że umiemy się poszanować wzajemnie.

My księża polscy, którzy przybyliśmy tu do Brazylji, mamy jeden jedyny cel: Nieść Chrystusa i Jego program uszczęśliwiający ludzi poprzez ziarno ewangeliczne. Sprawy polityczne zostawiamy kompetentnym. W każdym razie to wszystko, co zamieszczyli dzienniki brazylijskie w ostatnim miesiącu o sprawie polskiej, papier za papierem, za pytać tylko warto raz jeszcze kto odpowie za gafę popełnioną wobec nas wszystkich Polaków i kapłanów. Kto odpowie za sady nierozważne i za te fale dyskusji, których dziś nie łatwo powstrzymać w biegu?

Rio Azul, 31-X-1968.

Ks. Roman Danciewicz

Farmacia e Drograria Stelfeld

Matriz: Prana Tiradentes, 538

Filial: Rua Richeleu, 138

FARMATEL Travessa Oliveira, 71

Ss to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurutybie i na godne zaufania.

AVENTAIS E GUARDA-PÓS

Avenciais profissionais, para médicos, dentistas, professores, escolas, farmácias, escritórios e lojas. Preços especiais para atacado. Atendimento pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil.

Camisaria Pinheiro

Rua Barão do Rio Branco, N.º 3 - Fone: 4-7888 - MATRIZ

FILIAL: Rua Marechal Deodoro, N.º 471 - CURITIBA - PARANA

Jak Pôrto Alegre gościło Polskiego Biskupa

Sroda, 17 września. Potężny Jato linii "Cruzeiro" gładko lądował na lotnisku. Spora grupa kolonii Portalegrenskiej, młodzież w barwnych narodowych strojach, nawet sam Aracybiskup, wszyscy radośnie witają Przedstawiciela Kardynała Wyszyńskiego, no i w rzeczywistości — Opiekuna naszej emigracji, Ks. Biskupa Władysława Rubina. Mile uśmiechnięty, serdecznie i po prostu wita się z wszystkim. Towarzyszy mu, znany nam wszystkim Ks. Rektor Jan Pitoń.

I od razu rozpoczyna się program: Wieczór — zebranie z Księżmi — zjechali się Księża Proboszczowie z daleka, by wejść w kontakt z Pasterzem.

Czwartek, 19 września: Wizyty oficjalne. N.B. Władze stanowe i miejskie przyjmują naszego Biskupa z rzetelnym uszanowaniem. Po południu leje jak z cebra. Wieczór z powodów urodzin Gościa (nazajutrz 20-9), male przyjeżdża w typowym, gauszowskim "Rancho Alegre", z muzyką i śpiewem, no i "churrasco". Zeby nasz Biskup zobaczył jakie skarby folkloru kryje nasz stan riograndenski. Chyba mu się podobało. Na zakończenie wszyscy poszli do gościnnego domu P. Gardolińskiego na szampana.

Piątek, 20 września: Odwiedziny w starej kolonii Dom Feliciano i Seminarium Księżej Chrystusowców w Camaçú. Wszystko pięknie było przygotowane tylko deszcz i "wody" przeszkodziły trochę.

Sobota, 21 września: Coś Ks. Biskup nie bardzo ze zdrowiem: stos pacierzywo (coluna) dolega mocno. Ale, mimo bólu, uśmiech nie ustępuje z zawsze zwycięskiej twarzy Ks. Biskupa. Zoinierz nasz wszystko znosi. W południe obiad o-fiarowany przez JOPOL (Jovem Polonia). Biskupowi to się bardzo podobało! Młodzież w Pôrto Alegre ma inicjatywę!

Po południu uroczysta Msza św. w Polskim Kościele. I Cłowo Pasterskie głębokie, proste: "Niech Chrystus przez wiarę mieszka w sercach waszych", to jest nasze posiadnictwo i cel. Tak Te odwiedziwszy pasterskie nie mają innego celu, jak ten jeden, by Chrystus mieszkał w nas, Chrześcijanach, synach narodu Polskiego. Trzeba nam o tym pamiętać.

A wieczorem, przyjęcie uroczyste i pełne radości w naszym Towarzystwie "POLONIA". Prezes wita na progu chlebem i solą. Czy można wyrazić lepiej głębie uczucia? Potem tańce narodowe i prosiutki wierszyki dzieci. Jak nasz Biskup kocha dzieci! Na każdym kroku można to zauważyć. Pani Gurguska, jak zawsze, dyryguje, działa, aż w końcu: "Kiedy znów Ks. Biskup do nas zawita? Czy mamy czekać znów 18 lat, jak to było od wizyty św. Ks. Biskupa Gawliny?" Biskup zaprzecza z uśmiechem. Nie. Odwiedzi nas przedtę. Ks. Biskupie! Prosimy pamiętać na te słowa. Czekaamy.

Ks. Stanisław Starowiejski

Poswięcenie Sztandaru

Zarząd Stowarzyszenia Dobroczytno Kulturalnego Polaków w Brazylji fundował sztandar dla tej instytucji. Decydując się na realizację tej tak ważnej i poważnej myśli już dość dawniej, zarząd uznał, że sztandar Stowarzyszenia D.K. Polaków, będzie środowisk ułatającym skupienie się Polaków wokół niego; i to nie tylko członków rzeczywistych Stowarzyszenia, że sztandar będzie słońcem i drogowskazem w życiu Polaków na emigracji. Hasła i znaki sztandaru w Brakobitnie o tym Sztandar Stow. Dobr. Kult. Polaków w Brakobitni będzie również użyczeniem i pamiątką wielkich dat historii Polski: minionego Tysiąclecia Chrztu Polski, oddania Jej pod Władzę naszą opiekę Matki Boskiej Częstochowskiej, Korony Korony Polskiej, oraz 50-tej rocznicy Niepodległości Polski. Hasła, daty i wzrokowi wyhaftowane na sztandarze również świadczą o tym.

Uroczystość 50-letniej rocznicy Niepodległości Polski i poświęcenia sztandaru odbędzie się dnia 24 listopada (niedziela) i złoży się z 2 części. O godz. 10-tej uroczysta Msza św. w Kościele św. Stanisława odprawiona na intencję odzyskania Niepodległości Polski i zasłużonej wolności dla Narodu Polskiego. Po południu zaś, o godzinie 18-tej, poświęcenie sztandaru, wręczenie go zarządowi, oraz wieczór akademii dla uczczenia 50-letniej rocznicy Niepodległości Polski i fundacji Sztandaru.

Zarząd Stow. Dobr. Kult. Polaków w Brazylji zaprasza uprzejmie PP. członków Stow. i przyjaciół na obie uroczystości.

Sztandar Stow. Dobr. Kult. Polaków w Brazylji został wyhaftowany "złotymi rączkami" Wielebnych Sióstr św. Rodziny Marii w Kurutybie. Zaiste mistrzowskim i igielkami, gdy w całości i szczegółach okazał się omponiować piękny. Jest dziełem sztuki pięknej, wysokiej klasy. Na szczególną uwagę i pochwałę zasługuje postać Matki Boskiej Częstochowskiej i Dzieciątka. Dobór nici w cieniowaniu wydaje się być "rzeczka malowana", a nie haftowana. Korony i szaty bogato ozdobione "drogimi kamieniami". — Patrząc i osadzając czy oceniając to dzieło sztuki, nasuwa się nieomylny sąd: haft ten musiał wykonać Polki. Tyle jest w tym dziele artystycznym, ile piętyzmu dla Matki Ojczyzny. Dzięki Wam niech będą, przeznaczone i mile rączką Przewielebnych Sióstr polskich. Dzięki Wam Przewielebne Siostry, gdyż Sztandar Stowarzyszenia jest nie tylko przez swój symbol wielką pamiątką i użyczeniem wielkich dat Polski, ale również i dziełem artystycznym w wykonaniu tego Symbolu.

Druga część uroczystości odbędzie się w siedzibie Stowarzyszenia. Ponawiam zaproszenie na uroczystości, oraz na użeczenie Sztandaru.

Kurutyba, 11 listopada 1968. Czesław Bartczak — prezes Stow.

Od Administracji "Ludu":

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIEDZY:

Lúcia Falkowski (TERRA BOA), Jakub Gonet (ARAPON-GAS), Francisco Kluck (ERECHIM), Helena Golemba (MAL-LBT), João Juzwim (PAULA FREITAS), Tadeu Kubit (AGUA BRANCA), João Magalinski (GOIATANA), Estanislau Roskosz (MONTE CASTELO), Empresa Rajko (S. PAULO), Edmundo Lubawski (MASSARANDUBA), Boleslaw Biskupski (BELO HORIZONTE), Estanislau Bukowski (LARANJEIRAS DO SUL), D. Pedro Filipak (PONTA GROSSA), Monsenhor Pedro Wastowski (S. GABRIEL), Sofia Teleginski (PALMEIRA), Catarina Maciacha (BLUMENAU).

OFIARA NA FUNDUSZ "LUDU"

Pe. João Nowinski z Balsa Nova NCR\$ 15,00

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MAS COLHEITAS. ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.

IMAG-Implementos e Maquinas Agricolas Ltda.

MOTORES DIESEL A GASOLINA DA MELHOR PROCEDENCIA

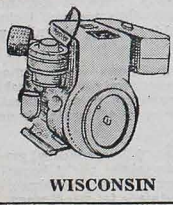
AGUARDAMOS SUA VISITA

AV. SETE DE SETEMBRO — 2426 —

MICRO TRATOR ISEKI — LINHA

COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGACAO

CURITIBA MATRIZ EM SAO PAULO

WISCONSIN

NY KRAWCZYK

OSADA

Otworzyła drzwi do drugiego pokoju, mówiąc: — Czyżto u mnie jak w szpitalu.

Rauki okiem na wnetrze sypialni gdzie stało szerokie i wygodne łóżko, najęzane aż pod sufit piramidą z poduszek. Ściany znajdowały się bliżej łóżka, równie czyste. Ściany białe, wapna, tu i ówdzie wisiały jakieś obrazki.

— Drygałowa, fajna z was kobieta i dlatego jesteście zdrowego i silnego chłopca do roboty, a ja jestem... —

— Do roboty to jestem ja — zaprzeczyła energicznie. — Bogu jestem zdrowa i sił mi nie brakuje.

— Pomyśl nad tym, pomyśl... zapewnił ją odchodząc. — Wytrzymaj. Doszedł przede wszystkim do wniosku, że Drygałowa nie powinna mieszkać dłużej u niego. Było to małżeństwo poczciwe, usiłujące mu poświęcić do własnych możliwości. Za nic w świecie nie chciał narazić ich na plotki. Porozumiał się z kolonistami i postanowili mu piórkiem mały domek w pobliżu placu budowy. —

— Mój Boże! — zalamąca ręce. — Kto to wytrzyma na tym czymś? Boki można sobie poogniać albo drugą rękę odciąć... A gdzie pierzyna?

— Żyłka i niebawem pojawiła się zaspana taszcząc swoją... —

— Niekiedy noce bywają chłodne, łatwo się zaziębić —

— A jak będzie z gotowaniem?

— Sam sobie ugotuję... —

— Ech, takie chłopie gotowanie!... Jak mi czasu staro tu sama tu niekiedy wpadnę i upitrasze co będę mogła. —

— Pierwsza noc miała cicha, spokojna, nawet nie spała jej śpiączki. Czuli się niemal szczęśliwi. Niczego więcej nie żądali, jak tylko by taki stan trwał jak najdłużej. Ale na noc poszyszał, poprzez ścianę granie świerszczy, nie było szmer za ścianą. Długi czas nadświuchiwał się pilnie, aby nie wyczuł jego nie pochwylił. Przez parę minut wstał, wreszcie wstał, by wyjść za swoją potrzewia. Wcisnął stopy w drewniane trepy i odryglował drzwi. Ledwie je otworzył, gdy na tle rozgwieżdżonego nieba zamajaczyły ludzkie... —

— Kto tu? — spytał zaskoczony, sięgając po siekiere, stojąc za drzwiami... —

— Anta!...

C. d. n.

TRES TULIPAS

SOCIEDADE INDUSTRIAL LTDA.

Fabricação de CAMISAS MODERNAS

Praça Generoso Marques, 90 — Lj. 2 Caixa Postal 1332

Galeria Andrade

Merceria Leite e Pão

ALCEU REINHARDT

PÃO FRESCO - REFRIGERANTES E LATICÍNIOS

EM GERAL. — ENTREGA-SE A DOMICÍLIO.

Av. Jaime Reis, 282 — Curitiba

Paczki PEKAO DO POLSKI

Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE

POMOC

Przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.

PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyn do szycia, maszyny dziewiarskie, lodówki, sprzęt motocyklowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy tj. krowy, świnię, wiegieł, kury, meble i wiele innych rzeczy...

WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKANSKICH GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY I DOMKI

Po informację i Katalogi należy zgłaszać się do:

PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO New York,

p. Haliny BERGMAN, SAO PAULO

Caixa Postal Nr 5127, Tel.: 52-87-29

GWARANTUJEMY DOSTAWĘ

ŚWIĄTECZNYCH PACZEK ŻYWNOSCIOWYCH

NR	ZAMÓWIONYCH DO DNIA	CENA \$
69	30-GO LISTOPADA	10.00
72		13.00
73	Miejscowi przedstawiciele PEKAO	17.00
76		15.00
86	oraz	10.00
87		

PEKAO TRADING CORPORATION

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Rekordowa produkcja STALI w świecie

LUKSEMBURG — Według danych, jakie zebrała Wspólnota Węgla i Stali, produkcja stali w roku 1967 osiągnęła rekordowy poziom — 484 milionów ton. Jest to o 4,7 procent więcej, niż w roku poprzednim.

Statystyka ta nie obejmuje jedynie Chin Ludowych. Pełnym jest jednak, iż także w tym kraju produkcja stali wzrosła poważnie.

Na pierwszym miejscu kroczą Stany Zjednoczone, gdzie wyprodukowano 118,3 miliona ton stali (6 milionów ton mniej, niż w roku 1966); na drugim znajduje się Rosja ze 102,5 miliona ton (dwie miliony ton więcej); na trzecim kraje Wspólnoty Europejskiej, które wyprodukowały 89,9 miliona ton.

Najwyższy wzrost produkcji stali wykazuje Japonia, gdzie wyprodukowano 62,2 miliona ton, a więc o 30 procent więcej, niż w roku poprzednim.

cent więcej, niż w roku poprzednim. Wielka Brytania wyprodukowała 24,3 miliona ton, (o 1,7 proc. mniej niż w roku poprzednim).

Specjaliści wskazują na stały wzrost liczby krajów produkujących stal we własnym zakresie.

KĄCIK LEKARSKI:

KOSMETYKA

Podstawowymi środkami kosmetycznymi są: woda i tusz. W zabiegach pielęgnacyjnych najważniejsze jest stałe zmiękczenie zrogowiałej warstwy skóry, aby w ten sposób można było zadziałać na głębsze jej warstwy.

Co można osiągnąć przez umiejętne zastosowanie wody jako środka pielęgnacji skóry? Przypominamy: woda gorąca ożywia krążenie krwi; woda zimna powoduje skurcz naczyń krwionośnych. Stąd przemienne oddziaływanie wodą gorącą i zimną na skórę jest bardzo silnym zabiegiem bodźcowym.

Działanie tuszu na skórę polega na rozmiękczaniu wszelkich erogowaceń, a tym samym wygładzanie powierzchni skóry. Składniki odżywcze znajdujące się we wszelkiego rodzaju kremach (bo te stanowią formę zasłania skóry w tusz) są przez skórę wchłaniane. Mamy tu na myśli przede wszystkim kwasy tłuszczowe, witaminę E, a więc te składniki, które sprzyjają poprawie ukrwienia skóry. Bardzo istotnym składnikiem odżywczym są dla skóry oleje pochodzenia roślinnego, stosowane w kosmetyce pod postacią różnych emulsji.

Pobudzanie żywności skóry drogą zwiększenia jej ukrwienia jest dla starzejącej się skóry najważniejsze. Ta droga usprawniamy wszystkie funkcje fizjologiczne skóry.

Czynnikami uzupełniającymi te zabiegi pielęgnacyjne są masaż. Skutki widoczne są wtedy, gdy te zabiegi pielęgnacyjne stosujemy kompleksowo czyli łącznie. Tylko wtedy możemy osiągnąć uogólniony wynik: złagodzenie objawów starzenia się, a więc i gładką skórę.

Effekt zabiegów pielęgnacyjnych nie jest oczywiście trwały. Należy je kontynuować w miarę przybywających nam lat. Bo przypominamy: z upływem lat starzeje się cały organizm, w tym i skóra.

Rewolucyjny wynalazek

Młody człowiek — Ernest Nosowski — opatentował ostatnio w Madrycie wynalazek który uznano za rewolucyjny w konstrukcji mebli. Polega on na tym, że w bardzo krótkim czasie — bez gwoździ, śrub czy spawania — montuje się prefabrykowane meble. Pokaz, w hiszpańskim Ministerstwie Mieszkanio-wym, wywołał sensację i wielce ofert.

Pracowity dzień

Paryski tygodnik "Elle" przeprowadził ostatnio serię wywiadów z antyfeministami. Jeden z nich opowiedział, od czego zaczyna pracę przeciętna sekretarka:

"Telefon do mamy, by dowiedzieć się czy dziecko zjadło śniadanie; telefon do siostry, bo jej synek był niedawno operowany; telefon do przyjaciółki, której córeczka choruje na odrę; telefon do męża, aby mu przypomnieć o kupnie smietany; telefon do fryzjera, żeby się z nim umówić; ponownie telefon do mamy, bo zapomniała jej powiedzieć, że ciepłota musi stać na ogniu przez dwie i pół godziny".

Gdzie najzimniej?

Gdzie znajduje się najzimniejsze miejsce na ziemi? Do roku 1926 uważano, że w północnosyberyjskiej miejscowości Ojmiaku, gdzie temperatura dochodziła do 94 stopni F. poniżej zera.

Następnie zanotowano 113 na Antarktydzie a obecnie również na Antarktydzie stwierdzono rekordowo niską temperaturę minus 138 stopni.

Koński rozum

Uparty — ale mądry koń stał się bohaterem w Owiedo, Hiszpania. Właściciel konia zgniwał się bardzo, gdy koń nie chciał wjechać z wozem do tunelu. Tuż za wozem powstał duży sznur samochodów, a niecierpliwie kierowcy zaczęli trąbić.

Hłas trąb samochodowych został po kilku minutach zagłuszony ogromnym hukiem. Tunel, do którego nie chciał wejść koń... zawalił się. Wiele osób w ten sposób uniknęło śmierci. Konia nazwano bohaterem i urządzono mu wielkie przyjęcie po powrocie do domu.

Białoruś

zaniechana

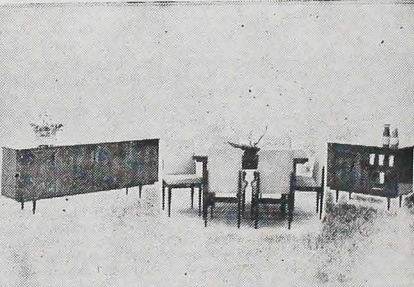
Podróżny, który przez Białoruś, a nie Mińsk jedzie do Moskwy, uderzony jest zaniechaniem i ubóstwem tych obszarów. Widocznie dlatego Rosjanie wolą by cudzoziemcy nie widzieli tego kraju w dzień. A więc pociąg przyjeżdżający z Warszawy przyjeżdża do Brześcia rano, ale tam trzeba zwykle czekać 8 - 10 godzin na nowy pociąg tak, iż turysta angielski czy francuski przejeżdża przez "obszary brzeską i gródzińską nocą. Dopiero Mińsk zdnaniem sowietów zasługuje na pokazanie w pełni dnia. Miasto ozdobiono posagami Lenina, często również pomnikami ku czci poległych żołnierzy. Tu i ówdzie widzi się jeszcze katolickie kościoły, kanzania są w języku polskim, za to żaden przewodnik "Inturysta" nie potrafi wskazać szkoły polskiej. W "Socjalistycznej Białorusi" nie ma ich zupełnie. Przy wymianie pieniędzy Brytyjczyk za £ 100. otrzymuje około 1.100 rubli. Bolszewicy twierdzą, że ich rubel, po podniesieniu jego wartości przez Chruszczowa, ma większą wartość niż dolar.

Nowy Zakład Pogrzebowy w Kurytybie

Ażby móc lepiej służyć tym, którzy w bolesnych chwilach swojego życia potrzebują sprawnej i uczelwej pomocy, powstał w Kurytybie, jeszcze jeden zakład pogrzebowy. "Empresa Funeraria N. Sra. do Perpetuo Socorro" p. Franciszka Kuchennego (Polak) — Rua Nilo Pecanha, tel.: 4-7435, zaraz koło Cementarza Miejskiego. Zakres usług, których można żądać w dzień i w nocy: trumny, pogrzeby, wyjazdy do jakiegokolwiek miejsca w kraju, załatwianie dokumentów, itp. Zapłatę można uiścić po wykonaniu usług.

Êste é um dos Modelos GUELMANN

TRADIÇÃO — CONFORTO E QUALIDADE RUA 24 DE MAIO, 44 CURITIBA — PARANÁ

SERRAS CIRCULARES COM DENTES DE METAL DURO frezas, brocas e máquinas para afiar

SERRAS LTDA. COMERCIO E INDUSTRIA

FÁBRICA - ESCRITÓRIO Rua Tibagi, 692 Fone: 4-5343 (RECADOS) Curitiba - Paraná

DISTRIBUIDORES DOS PRODUTOS: NORTON — INVICTA — ALPONT — SATURNINO

ŻYCIE RELIGIJNE:

OSTATNIA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Ewangelia św. zapisana u św. Mateusza w rozdziale 24

W on czas rzekł Jezus do uczniów swoich: Gdy tedy ujrzycie brzydkość spustoszenia, która jest opowiedziana przez Daniela proroka, stojącą na miejscu świętym, (kto czyta, niech rozumie). Wtedy, co sa w Judzkiej ziemi, niech uciekają na góry, a kto na dachu, niech nie zstępuje, aby co wziąć z domu swego; a kto na roli, niech się nie wraça brać sukni swojej. A biada brzemienным i karmiacym w one dni. A proście, aby uciekanie wasze nie było w ziemie, albo w szabat. — Albowiem na on czas będzie wielki ucisk, jaki nie był od początku świata aż dotąd, ani nie będzie. A gdyby nie były skrócone one dni, żadne ciało nie byłoby zachowane; ale dla wybranych będą skrócone dni one. Wtedy jeśli wy wam kto rzekł: Oto tu jest Chrystus, albo tam, nie wiercie. Albowiem powstaną fałszywi Chrystusowie i fałszywi prorocy, i czynić będą znaki wielkie i cuda, tak iżby w błąd wprowadzeni byli (jeśli być może) i wybrani. Otom wam przepowiedział. Jeśli by tedy wam rzekł: Oto na puszczy jest, nie wychodźcie, oto w tajemnych gmachach, nie wiercie. Albowiem jako błyskawica wychodzi od wschodu słońca i okazuje się aż na zachodzie, tak będzie i przyjsie Syna Człowieczego. Gdziekolwiek będzie ciało, tam zbiorą się orły. A natychmiast po utrapieniu onych dni słone się zaćmi, i księżyc nie da światłości swojej, a gwiazdy będą padać z nieba, i mocy niebieskie poruszone będą. A na on czas ukaże się znak Syna Człowieczego na niebie; i wtedy będą narzekać wszystkie pokolenia ziemi, i ujrza Syna Człowieczego, przychodzącego w obłokach niebieskich z mocą wielką i majestatem. I pośle Anioły swoje z trąbą i głosem wielkim, i zgromadzą wybranych jego ze czterech wiatrów, od krańca ziemi aż do krańca niebios. — A od figowego drzewa uczcie się podobieństwa: gdy już gałązka jego odmładza się, i liście wypuszcza, wiecie, iż blisko jest lato. Tak też i wy, gdy ujrzycie to wszystko, wiedźcie, iż blisko jest w drzewach. Zaprawdę, powiadam wam, iż nie przeminie to pokolenie, ażby się stało to wszystko. Niebo i ziemia przemijają, ale słowa moje nie przemijają.

KONIEC CZŁOWIEKA

Gdyby tak spnieć wszystkich, którzy bez skrupułów mordowali w obcych i wzięciach, dlaczego z taką zaciekłością zadawali śmierć innym, to chyba musieliby odpowiedzieć, że nie mogli poróżnić się z istnieniem duszy, że za najcenniejszą wartość w człowieku uważali życie doczesne, z którego odebraniem wszystko się kończy. Pozwaliali więc wrogowi życia. Takie samo stanowisko zajmują wielu ludzi, żyjących zasadą starożytnych "korzystaj z każdej chwili". Rozkładem bowiem twierdzą, że ciało kończy się wszystko i nie ma żadnej odpowiedzialności za czyn. Takie stanowisko zajmują ci, których określamy mianem "świata", czyli ludzi żyjących z dala od Boga.

Jakże inna zupełnie odpowiedź dała pewna pielęgniarka, stykająca się codziennie ze śmiercią z racji swej pracy w szpitalu. Uświadomiam sobie, powiedziała ona, że przeciw na tym miejscu, przy każdej śmierci człowieka odbywa się sąd Boży, chwila decydująca o szczęśliwej lub nieszczęśliwej wieczności dla duszy.

Piekne są słowa w Prefacji w Mszy św. żałobnej: "Życie zmienia się a nie kończy". A zmiana ta nie tylko dotyczy sposobu bytowania, ale także rodzaju bytowania. Jest to zmiana mieszkanka ziemskiego na mieszkanka niebieskiego. By na taką zmianę zasłużyć, trzeba, by sąd Boży wypadł dla nas korzystnie.

Ks. L. Strada TS.

Duszpasterz odpowiada:

Jakie są najważniejsze przymioty człowieka? — N. N. Nie ulega wątpliwości, iż najważniejszymi przymiotami człowieka są: życzliwość i grzeszność.

Dla wszystkich ludzi powinniśmy żywić w sercach życzliwość i starać się o uprzejmość w obcowaniu z nimi. Wtedy życie byłoby o wiele znośniejsze.

Rzecz to smutna, że mając wiele wad oraz przywar, u miemy się z nich zrećnie tłumaczyć, uniewinniać się, i zmniejszać je przynajmniej we własnych oczach.

Jeżeli niecierpliwisz się o lada fraszce, to uniewinniasz się tym, że masz zbyt żywy charakter. Jeżeli odpowiadasz grubiańsko, to przecieć nie ze złej chęci — powiadasz — lecz dlatego, że w młodości nie odebrałem dobrego wychowania. Masz żywy humor, lub usposobienie ponure, przykrze dla otoczenia, ale to dlatego, że od urodzenia masz skłonność do melancholii — powiadasz.

No, a gdy już nie masz czym się uniewinnić, to zwykłe odpowiadasz: Bóg mnie już takim stworzył, nie mogę siebie poprawić. Chociaż to jest nieprawda, ponieważ, jeśli kto chce i Boga wzywa do pomocy, to ze wszystkich wad poprawić się może i nawet świętym zostać może.

Bardzo często własne winy zrzućamy na innych, chociaż tym siebie nikt nie uniewinni. Czy mychleć się później, zawsze sztydo z worka wyjdzie i pokaze kto był winnym. Daleko lepiej zrobilibyśmy, gdybyśmy się przyznali do winy, obzalowali ją i się z niej starali poprawić.

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. — Robotą gwarantowaną i szybką. — CENY PRZYSTEPNE
Rua Marechal Floriano 4100 — Fone: 4-2635
CURITIBA — PARANA

Rádio Cambiú Ltda.

ZY 5 - 27 - Kc/s - 1590 — A VOZ CATÓLICA DO PARANA
Bon música, Clube dos Sócios, Têrco em Família, Hora da Música Popular (nos domingos das 15 às 16 horas), Homens e Anúncios, Artigos e Revistas para Amigos
ARADCARIA PONE 108 PARANA

W Kilku Zdaniach:

Czy w krajach katolickich jest

WIĘKSZY PRZYRÓST LUDNOŚCI?

Zawszą słyszy się twierdzenie, że kraje z ludnością katolicką mają znacznie wyższy przyrost niż jakiegokolwiek inne. Twierdzenia te są jednak nieścisłe, jak wykazują dane biuro statystycznych ONZ, oraz waszyngtonskiego "Population Reference Bureau".

Ostatnio ogłoszono, że średnia stopa przyrostu w europejskich krajach niekatolickich wynosi 18 na tysiąc, a w katolickich — jest prawie identyczna 18,1 na tysiąc. Natomiast w Ameryce Łacińskiej, gdzie na wielkość rodziny wpływa przede wszystkim stopień zamożności i wykształcenia, a bardzo niewiele przynależność religijna.

W Indiach, gdzie jest ok. 7 mil. katolików, wykazują oni najniższy przyrost naturalny.

Protest kleru

Księża i Siostry zakonne z Guanabary wnieśli na rzece Narodowej Konferencji Biskupów protest przeciw dwóm aktom terroru dokonanym przez elementy skrajnej prawicy przeciw arcybiskupowi Recife — D. Helder Câmara. Jak wiadomo, podczas nieobecności arcybiskupa osztrzelano dwukrotnie jego mieszkanie i umieszczono na ścianach obraźliwe napisy.

Kościół w Ugandzie

Pierwsi "Biali Ojcowie" przybyli do tego pięknego kraju środkowo-afrykańskiego w 1879 r. Dziś spośród 1 i pół miliona mieszkańców, 2.800.000 jest katolików. Z 11 diecezji 5 jest obsadzonych przez biskupów Afrykańczyków, a z 800 księży — 279 jest czarnych z 1.769 siostr zakonnych, — 1.322 to Afrykanki.

Centrum oświatowe dla Amazonas

W stolicy Stanu Manaus uformowano centrum oświatowe, którego zadaniem będzie dyktando, by skutecznie nieść oświatę i głosić katechezę dla mieszkańców najbardziej oddalonych zakątków tego regionu. Centrum oświatowym nariusz z Manaus.

ufornowano centrum oświatowe, którego zadaniem będzie nieść oświatę i głosić katechezę oddalonych zakątków tego regionu. Centrum oświatowym kierować będzie biskup — ordynariusz z Manaus.

"Nowy Chrzęścijanin"

To tytuł nowego pisma ekumenicznego wydawanego w Londynie. Wydawcami tego dwutygodnika są kongregacja, katolicy, baptyści, anglikanie i członkowie Kościoła szkockiego.

Tysiącletnie archidiecezje

Podobnie jak archidiecezja poznańska, która na Wielkanoc br. obchodziła tysiąclecie swego istnienia, tysiąclecie obchodzi dwie diecezje niemieckie: archidiecezja magdeburska, założona w r. 988 przez Ottona Wielkiego, oraz diecezja miśnieńska (Meissen), obie leżące na terytorium NRD.

Ruch niepodległościowy wśród Basków

Baskowie "najstarsi" mieszkańcy Europy (byli w Europie przed przybyciem wszystkich ludów indoeuropejskich), dają opór w celu uzyskania niepodległości. Liczą oni dziś nie więcej niż 2 miliony i zamieszkują "okrakiem" przez Pireneje, wzdłuż brzegów zatoki baskijskiej. W czasie wojny domowej Baskowie walczyli po stronie Republiki.

Duchowienstwo baskijskie jest bardzo patriotyczne i bierze żywy udział w życiu narodowym. Niektórzy młodzi księża należą nawet do tajnej organizacji ETA, bardzo radykalnej, która ostatnio rozpoczęła działalność terrorystyczną. ("Gazeta Niedzielną")

Katolicki tygodnik słowacki

Katolickie Nowiny podaje, że na 116 kandydatów do stanu kapłanskiego przyjęto do seminarium duchownego w Bratisławie tylko 82 ze względu na ograniczoną ilość miejsc. Pismo donosi także, że w wydziale teologicznym w Litomierzcach zarejestrowano już 125 podań o przyjęcie na studia.

Wieści z Polski

Turystyczny rekonesans

KAI) — Od kilku tygodni do Polski przyjeżdżają liczne przedstawiciele zagranicznych biur podróży, odbywając swego rodzaju rekonesans przed podpisaniem umów na przyszłoroczny sezon letni. Obecnie przebywa w Warszawie 20-osobowa grupa amerykańskiego biura podróży "Maupin-Tour". W tych dniach wyjechała z Polski delegacja włoskich biur podróży i organizacji związkowych. Oczekiwani są m. in. przedstawiciele czterech jugosłowiańskich biur podróży oraz linii lotniczych z Kanady i USA. Jeszcze w bieżącym miesiącu grupa pracowników Dolnego Śląska, Kraków i Warszawa. Na zaproszenie "Odisu" przyjadzie również do Polski 18 przedstawicieli stowarzyszenia polonijnych biur podróży "SPATA". Z myślą o przyszłorocznych przyjazdach rodaków przygotowano dla nich trasy z Warszawy do Poznania, Gniezna, Wrocławia, Kudowy, Dusznik, Katowic, Krakowa, Łańcuta, Sandomierza i Puław.

Inicjatywa prywatna w PRL

(FEI) — Warszawska "Trybuna Ludu" organ centralny komunistycznej partii w Polsce poświęca wiele miejsca tzw. dyskusji przedjazdowej (przed listopadowym kongresem PZPR). Uczestnicy jej, przeważnie współpracownicy redakcji, proponują różne "skuteczne środki" przy pomocy których zlikwidować powinien rząd resztki m. in. prywatnej inicjatywy. Z licznych artykułów widać aż nadto dobrze, że prywatna własność jest najdokuczliwszą w gardle "uspołecznionych" dyskutantów.

"Potrafiłmy" — piszą ("Trybuna Ludu") nr 269) — objąć planowaniem gospodarczym ogromne rzesze indywidualnych chłopów, potrafiamy kształtować kierunki ich produkcji, ceny, dochody, to tym bardziej powinniśmy okiełzać środowiska prywatnych przemysłowców, rzemieślników, kupców, badylarzy i innych nierządnie milionerów". Dyskutaneci "Trybuny" radzą następnie, aby wprowadzić surowszą niż dotąd kontrolę "nad działalnością i dochodami prywatnej inicjatywy" — "władcy do tej kontroli, poza aparatem państwowym, specjalnie przeszkolone ekipy robotnicze organizacji społecznych. Zakazać zatrudniania chałupników przez prywatnych rzemieślników i kupców pod odpowiednio surowymi sankcjami. Przy pomocy odpowiedniej polityki podatkowej i innych środków skierować na właściwe mu pole działalności usługowej", aby — dodają — w następnej kolejności włączyć ten "kapitałistyczny" sektor do sektora "socjalistycznego".

Polski teatr lalek we Francji

Wrocławski Teatr Lalek został zaproszony do udziału w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalkowych, który odbędzie się w grudniu br. w Cresot (Francja). Polski teatr wystąpi na festiwalu ze sztuką "Momento de verdad" ("Chwila prawdy") opartą na dwóch utworach Garcia Lorki.

Kłopoty Warszawy z turystami

(FEI) — Uwzględniając indywidualny ruch turystyczny — pisze "Słowo Powszechne" (nr 235) — szacuje się, że średnio w ciągu roku Warszawa odwiedza 572.000 osób, to jest przeciętnie 1.600 osób dziennie, w tym około 350 turystów z zagranicy. "Niezależnie od turystów niemal codziennie przyjeżdża do stolicy około 18.000 osób, które załatwiają tu różne sprawy służbowe czy prywatne". Mimo tego, że "szczyt sezonu turystycznego" dawno się skończył "o miejsce w stołecznych hotelach nadal jest trudno". Warszawa ma bowiem "zaledwie 14 hoteli dysponujących 4.738 miejsc. Wskaźnik miejsc hotelowych wynosi 3,7 osoby na 1.000 mieszkańców i jest parokrotnie niższy od wielu stolic europejskich". "Niedobór miejsc — pisze "Słowo" — będzie się jednak

powiększał z roku na rok". W 1970 roku wyniesie około 15.000, podczas gdy obecnie wynosi około 4.000. "Deficyt ten w latach następnych będzie się pogłębiał coraz bardziej, jeśli nie podejmie się radykalnych kroków, takich jak: uzyskanie dużych limitów inwestycyjnych na budowę nowych obiektów, modernizację starych, adaptację obiektów o charakterze hotelowym, udostępnienie dla potrzeb turystyki bazy obiektów zamkniętych i rozzerzenie systemu kwatery prywatnych", które w ostatnim sezonie turystycznym dysponowały przeszło tysiącem łóżek. Cytowany dziennik informuje, że według prognoz przewiduje się, iż w 1970 roku odwiedzi Warszawę przeszło milion turystów krajowych i zagranicznych a liczba ludności miasta wzrośnie do 1.320.000

TUDO EM ATÉ 6 PAGAMENTOS

NA CAMPANHA BOA COMPRA!

VOCE PODE COMPRAR: TRAJES, CALÇADOS, CAMISAS

RENNER E UMA VARIEDADE DE ARTIGOS!

ARTIGOS DE QUALIDADE! UMA CASA DE TRADIÇÃO!

MAIS UMA OFERTA DA CASA JALVES PINTO

EMILIANO PERNETA 26

Carique Hotel

- ★ O MAIS CENTRAL DA CIDADE
- ★ TODOS APARTAMENTOS COM BANHEIRO PRIVATIVO E TELEFONE
- ★ SALA DE ESTAR COM TV
- ★ MÁXIMO CONFORTO

RUA TOBIAS DE MACEDO, 26 — Esq. Pra. Tiradentes
Tel.: 4-6558 — End. Teleg.: "CACITEL"

CURITIBA — PARANA

Casa Pavão

Tipografia Dopierskiego

Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná

Wielki wybór ubrań goowych, kapeluszy, bucłków, koszul. — Artykuły gołne dla mężczyzn, kościel i dzieci.

NASIONA Bracatingi, Aca-cji, Eucaliptus — 100 Cigar — 2.40 — Szczyrki od 1.20 do 46,00 — Fumos: Amarelli, Goyano, Mineiro, Amarelli, Kowy, Wyroby Stalono — z Polski — Fajki od 1.40 do NCR 60.00. Nasiona pastewne, ogrodnicze, kwiatów. Artykuły fryzjerskie. — Naprawa broni — Ostrzenie narzędzi — Odnawianie fajek.

FLORECKI
Rua Saldanha Maranhão, 148
Fone Recado: 4-3045
Curitiba - Parana

Polonia Zagraniczna

CANADA:

Sukces Polskich Chemików

Kanadyjska firma Lynbar Mining Corporation itd. z Toronto, zwróciła się w swoim czasie do górnictwa i Chemii Nieorganicznej o ofertę na budowę instalacji do przerobienia potasowych ze złóż rud potasowych Davidson w stanie Saskatchewan. Instytut w ciągu tygodni opracował koncepcję przerobki surowca. Po zapoznaniu się z nią, firma kanadyjska uznała ją za najlepszą w stosunku do innych rozwiązań zagranicznych — i zawarła z firmą polską umowę na uruchomienie zakładu doświadczalnego i przeprowadzenie badań. Prace badawcze polskich naukowców w Kanadzie pozwoliły otrzymać z rud potasowych czyste sole potasowe, zawierające poniżej 1 proc. zanieczyszczeń. Sole te stosuje się do elektrolizy przemysłowych rolnictwie — do nawożenia gleb.

ESPANIA:

Polski bohater rewolucji

Jednym z wybitniejszych działaczy rewolucji hiszpańskiej w 1868 roku, która przyniosła detronizację królowej Izabeli II i wprowadzenie rządów republikańskich był Polak, polonijczyk 1863 roku, dr Józef Leonard. Po upadku Powstania styczniowego przedostał się do Austrii, następnie Szwajcarii i Francji, skąd w 1867 roku przeniósł się do Hiszpanii, gdzie rozległej wiedzy i znajomości spraw europejskich służył jako wybitny publicysta i działaczem kulturalnym. Wstąpił do grona radykalnych pisarzy, których działalność doprowadziła do wybuchu rewolucji i obalenia monarchii. W tym samym czasie kierował działem polityki zagranicznej. Na łamach tej prasy poruszał często sprawy polskie, tłumaczył na język hiszpański wykłady o literaturach słowiańskich, Adama Mickiewicza. Był członkiem Stowarzyszenia Hiszpańskich Pisarzy i przysięgł przy Akademii Hiszpańskiej.

AUSTRALIA:

Główne ośrodki polonijne

Ponad 60 procent Polonii australijskiej skupia się w stolicach trzech stanów: Nowej Południowej Walii — Sydney, Victorii — Melbourne i Australii Południowej — Adelaide. Najliczniejsze skupiska, szacowane na ok. 20 tys. osób jest w Sydney, które jest też głównym ośrodkiem polonijnego życia organizacyjnego i siedzibą Rady Naczelnej Polskich Organizacji w Australii; działają tu liczne placówki polonijne, 3 Domy Polskie, doskonały zespół artystyczny, znany klub sportowy "Polonia", wydawany jest tygodnik "Wiadomości Polskie". Coraz energiczniej rywalizuje z Sydney drugi co do liczebności ośrodek polonijny w Australii — Melbourne. Działają tu ponad 40 organizacji polonijnych m. in. Towarzystwo Wiedzy o Polsce, Stowarzyszenie Techników i Inżynierów Polskich, Klub Studentów Polaków, Tatarski klub narciarski "Tatry" posiada własne schronisko. Znaczenie ustępuje dwóm wymienionym ośrodkom skupisko polonijne w Adelaidzie, szacowane na

ok. 7 tys. osób ale liczebnością a nie żywotnością organizacyjną, która by przyniosła obiecujące wyniki w działalności artystycznej i sportowej młodego pokolenia.

FRANCJA:

Polski uczony

Mineło właśnie 40 lat od śmierci znakomitego polskiego mikrobiologa pracującego we Francji — Jana Danyusza, współpracownika Pasteura, Miecznikowa i Marii Skłodowskiej-Curie. Urodził się w roku 1860 w Chylinie Wielkopolskim. W okresie pruskich prześladowań, jako 19-letni młodzieniec opuszcza kraj i osiada na stałe we Francji, przyjmując jej obywatelstwo. Po studiach na Sorbonie i w Caen poświęca się parazytologii szkodników w rolnictwie i leśnictwie. Sławę przynosi mu odkrycie lasecznika z grupy paratyfusowej, który na jego cześć otrzymuje nazwę "Bacillus rati Danyusz". Powołany do Instytutu Pasteura Miecznikowa staje się ich cennym współpracownikiem i autorytetem w dziedzinie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Należał do zlistkanych przyjaciół Marii Skłodowskiej-Curie. Mimo obywatelstwa francuskiego Jan Danyusz pozostał do końca życia gorącym patriotą polskim.

DZIAŁ POETYCKI:

JASKRAWA NOC

Ludwik Florian Buyno

Graj mi melodie gwiazd
jaskrawa nocy zimowa
niechaj toną toną toną
tkanki ich symfonii
poprzez zasy pyłach snów
aż po dno spokoju
poza zasięg słów

spokoju
tego mi potrzeba
jaskrawa nocy zimowa
bo mi wyrwało się serce
dawno poczęło
kiszotową poniewierkę
zamiast wiatraków
walczy z zegarami
po bezsennych nocach
a z oczu mi płynąca
poranna rosa
przemienia się w szron

potrzeba mi gwiazdnej
kołysanki
bo już się tli lont
niemego buntu
buntu przeciwko tęsknocie
a wiara wahało się
po bezsennej nocy
zamiast by w dzień
przenieść góry
słyszałem że dzisiaj
maszyny wystarczą
czy starczą do miłości?

graj mi melodie gwiazd

RADIOS E RADIOLAS
Conserta-se com garantia. — Oramentos sem compromisso
Técnico: ARTUR F. G. ETZEL com 28 anos de prática
Especializado em aparelhos PHILIPS. — Precos módicos
Telefone para 4-33-28 ou a Rua Inácio Lústosa, 1030 e ser
prontamente atendido.
ATENDE-SE A DOMICILIO!

Glicheria
Gravaful Ltda.
RUA 13-DE MAIO, 375
FONE: 4-7525

Empório das Meias
DE
TEODORO MATIOSKI
ROUPAS FEITAS E CONFECÇÕES - MEIAS EM GERAL
Rua Visconde do Rio Branco, 464 — Fone: 4-6035
CURITIBA — PARANÁ

LIVRARIA S. V. D.
ARTIGOS PARA IGREJAS, RELIGIOSOS, ESCOLARES,
FOLHINHAS DO SACRAMENTO CORAÇÃO DE JESUS, ETC.
Rua Emiliano Pernetá, 433 — Fone: 4-0136
CURITIBA — PARANÁ

DISTRIBUIDORA DE PAPEL DE ARTES GRAFICAS STA. MARIA LTDA.
PAPEL PARA IMPRESSÃO EM GERAL
Envelopes, Cartões de Visita, Cartolinas,
Papelaço, Papeis em Bobina, etc.
ATENDEMOS PEDIDOS PARA O INTERIOR
Av. Visconde de Guarapuava, 2140 - esq. Tibagi
Curitiba FONE 4-9465 Paraná

JĘDRZEJ GIERTYCH

Wiem jak komunizm to jest doktryna Marksa; to, co do tej doktryny idealogowie nowsi, to nie są rzeczy istotne. A Marks to jest przede wszystkim doktryna sprzed lat stu. Jej argumenty mają równie długą brodę jak sam Marks, jej myśl historyczna traci masyżką. Rzeczywistość społeczna i ekonomiczna, która była materiałem obserwacyjnym, na którą Marks swe rozważania zbudował, rzeczywistość Anglii z połowy XIX wieku, to jest świat dawno umarły. Wrażenie, jakie ma normalnym dzisiejszym człowieku myśl socjalistyczna czy komunistyczna, wszystko jedno, czy wyrażona w książce, czy w broszurce, czy w artykule dziennikarskim, wykładzie, lub przemówieniu agitacyjnym, to jest przede wszystkim rozdzierająca nuda. Nawet najbardziej zaskakujące składniki agitacji protestanckiej z szesnastego stulecia mają w sobie więcej życia, więcej żywotności, mogącej pobudzić reakcję czytelnika, niż typowa propaganda marksowska. A przecież w 1918 w Petersburgu; propaganda ta dźwięczy mi w uszach jak powiewany w kółko, fałszywy refren katarynki. A przecież nasłuchaliśmy się propagandy nie mało także i w Polsce, zwłaszcza w epoce pierwej dyktatury Piłsudskiego i rządu Moraczewskiego. Otóż muszę powiedzieć, że wywodów Rapackiego słuchało się jak rzeczy nowej. To była rzecz nowa: gdy się istotnie rozmowa zanalizowało, było to coś nowego terminologii i zupełnie nowej argumentacji, opartej o życie i o stosunki dzisiejsze. Było to interesujące i zaskakujące nowością i świeżością. A w słuchaczach, jakich Rapacki wokół siebie skupił, budziło zachwyt i entuzjazm. Rapacki nie jest jedynym twórcą marksowskim, z jakim się w życiu osobiście lub drogą lektury spotkałem. Ale muszę stwierdzić, że nie spotkałem innego obrońcy doktryny marksowskiej, choćby w przybliżeniu tak bliski do wiary i łączącego w tym stopniu fantyczną, dogmatyczną wiarę z wykształconą i samodzielną myślą co on.

Wielką wyznania wiary Rapackiego, tak jak wszystkich socjalistów i komunistów, było, że świat ewoluuje w sposób nieunikniony przez jego urządzenie i gospodarczego, przewidzianego przez niego i że działaniem ludzkim można tę ewolucję przyspieszyć lub opóźnić, ale nie można jej zatrzymać ani odwrócić. A ponieważ ewolucja jest w interesie ludzkości, więc należy zrobić wszystko, co jest w ludzkich siłach, by wszelkie przeszkody na drodze tej ewolucji usunąć. Zdarzyło się, że Rapackiego, epoka nasza była smutnym punktem w historii myśli, polegającym na tym, że zespolony przeciwników marksizmu w krajach, nazywane faszystami, zdołały pochód ludzkości ku przodkowi zahamować. Było to tylko zahamowanie chwilowe, w dziedzinie polityki i gospodarki, przelotny incydent; rządy faszystowskie już się w końcu rozpadły. Ale konsekwencją tego było powstrzymanie pochodu historycznego na jedno pokolenie.

EUROPA W NIEWOLI

- Ltn. Osiecki Tadeusz Oflag II/B 1653
- Ltn. Stokwicz Stanisław Oflag II/A 1660
- Ltn. Nowakowski Stanisław Oflag X/A 1553
- Ltn. Drzewiecki Zygmunt Oflag X/A 68
- Ltn. Stec Jan Oflag XVIII/C 722
- Ltn. Szczepanowski Witold Oflag X/A 52588
- Obłtn. Jablonski Heinrich Oflag XI/B 801
- Obłtn. Urbanski Stanisław Oflag XI/B 1613
- Ltn. Pierzchalski Jean Stalag X/B 85483
- Soldat Dzik Kazimierz Stalag VI/A 10400
- Soldat Chojnowski Stanisław Oflag X/A 1009
- Ltn. Szajewski Michel Oflag XI/B 1301
- Ltn. Michalski Czesław Oflag XI/B 492
- Ltn. Dodacki Edward Oflag XII/A 97
- Ltn. Walecki Stanisław Oflag XI/B 1346

B.

Oberstleutnant und Kommandant

Dokument szósty

Fernspruch

Aufgenommen durch Hptm. Hage am. 19.12.43, 12 Uhr 15 durchgegeben von: WKdo. VI, Abt. Krg. Gef. (OGefr. Walter).

"Die Sonderbehandlung trifft für alle entflohenen u. wiederergriffenen polnischen Kgf. Offiziere zu, demnach ist Ltn. Dybciak dem nächsten Polizeigefangnis zuzuführen und der Kriminalpolizeistelle Dortmund hierüber Mitteilung zu machen, D. ist der Kriegsgefangenschaft zu entlassen".

F.d.K.

podpis: Hage — Hauptmann und Adjutant

Niemcy wymordowali w ostatniej wojnie tylu Polaków, że około czterdziestu moich kolegów, zgładzonych po ucieczce z Dossel (z których pamiętam Stokwicz, Szczepanowski i Steca, a pewnie i niektórych innych), to bez mała drobiazg bez znaczenia. Właśnie piszę te słowa w chwili, gdy prasa podaje wiadomość o odkryciu w lasach nad Piaśnicą na Kaszubach masowych grobów, kryjących w sobie zwłoki jakoby 12.000 Polaków z Pomorza, wymordowanych przez Niemców głównie w ostatnich miesiącach 1939 r. Wśród ekshumowanych zwłok, które zdołano dotychczas zidentyfikować, znajdują się śp. inż. S. Łęgowski, dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, inż. M. Bukowski z tegoż Urzędu, W. Fałatowicz, naczelnik Urzędu Celnego w Gdyni, St. Woda, dyr. Banku Rolnego w Gdyni, K. Schwarz, sędzia sądu okręgowego w Gdyni, mecenas K. Biliński, inż. R. Kuniewski i major E. Ła-

Lekarze:

Dr LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA...

DR. AUGUSTO KISZKA
CLINICA MEDICO CIRURGICA
Medico do Hospital Bom Jesus...

DR. GABRIEL NOWICKI
Diplom Uniwersytetu Paraskiego
Był Profesorem Udu, Paraskiego...

DR. WINCENTY FLENK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6...

DR. NEWTON M. MAJEWSKI
Cirurgião Dentista
Extrações e dentaduras em 6 horas...

PAULO FILIPAK
"DUVAGOD"
CAUSA CIVIL E COMERCIAL. Inventários da Capital e do Interior...

DR. RENATO CESAR DA ROCHA — MEDICO
Clínica Geral — Partos — Operações
Moléstias de Senhoras...

Szpitalce:

CASA DE SAUDE DR. MOYSES PACIORNIK
PORODY — OPERACJE
Rak, ropomazanie i leucemia...

CASA DE SAUDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKA OGOLNA
Porodry, operacje — Choroby niewiast "Razo X"...

Adwokaci:

DR. LUCJAN KASPRZAK
Praca Osório, 45 - 1.º and. 105
Zalatiwa inventaraze, sciaga wszelkie platnosci...

DR. EDWARD ZELAK
Zalatiwa sprawy cywilne, handlowe, karnalne, robotnicze i naturalne...

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, karnalne, inwentarze i sprawy...

Dr Stanislaw Bundrya
Czlonek Związku Adwokatów w Brazylji

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Commerciali, contratos, distratos...

KĄCIK MŁODZIEŻOWY

DZIAŁ ZESPOŁU IM. MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Dzień dobry, Droga Młodzieży!
W Zadzuski wczesnym rankiem wybrałam się do Ogrodu Wspomnień...

Cyprysy w swojej wiecznej świeżej zieleności, stoją dumnie i nieruchomo...

Wzrosłam potem w aleje wiodące do krzyża. Słońce w całej swej okazałości...

Z niewielkiej już wiązanki od czasu do czasu składam kwiatek na jakims opuszczonym grobie...

I tak wolnym krokiem zbliżam się do Krzyża symbolu miłości, cierpienia i życia wiecznego.

Wzrok mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

Wzrost mój padł na pozostałe w reku kwiaty — białą i czerwoną palmą...

została tak zniekształcona. Ludzie dawali drobną zapomogę, ale nikt nie pomyślał o jakimś wózku...

Aż pewnego dnia jedna pani zrobiła listę. Uzbierała 20 nowych kruczełów.

Potem poszukała chłopca i powiedziała, że kupi mu wózek. On uszczęśliwiony rzekł: — Pani nie potrzebuje dać mi wszystkich pieniędzy...

Resztę sumy przeznaczyła dla drugiego kaleki. Edzio Baran

NASZA SKRZYNECZKA

Do skrzyneczki wpadły dwa listy od naszej drogiej Klarci. Pierwszy gdzieś się zawieruszył w drodze i przybył do nas bardzo opóźniony.

Droga Polciu! Bardzo ci dziękuję za życzenia Wielkanocne w Kąciku. Tymi życzeniami obudziłaś mnie, bo już dość dawno nie pisałam.

Dnia 7 września udaliśmy się do miasta Santa Rosa, gdzie odbyła się defilada uczni szkolnych i wojska.

Z serdecznym pozdrowieniem dla ciebie i rodziny kończę dzisiejszy liścik. Klarycy Wiśniewska

Moja droga pani Janino! Proszę uprzejmie przebaczyć mi, że tak długo nie pisałam.

Wojtko zmotywowane i orkiestra wojskowa, a na końcu strażacy. Wszystko było bardzo przyjemne i ciekawe.

Kończąc i obiecując tycho napisać drugi list. Pozdrawiam serdecznie Panią i wszystkich czytelników.

Z drugim listem drogiej Klarci zapoznaliśmy się w następnym Kąciku. Janina M. Urban — Brig. Franco, 549 — Curitiba

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MALHAS" - PONCZOCHY - REZCNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście

Przed zakupem prosimy zbadać ceny w Casa Hoffmann

Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawnej Praca da Ordem) — Fone 4-1698 — CURITIBA

komy z Wejherowa, nauczycielka T. Zalewska-Sławińska z Pucka, ksiądz A. Warczak z Mechowa i inni.

Czymże jest w zestawieniu z taką masakrą wymordowanie owej garści polskich jeńców? A jednak sądzę, że w książce opisującej szare życie jeńców — życie bez blasku, bez bohaterstwa i w istocie na ogół bez ofiar — dzieje tej garści ludzi, którzy zaplaciли swoimi głowami za to, co tak wielu z ich kolegów robiło bezkarnie, zanotowane być powinny.

Słyszac o katastrofie owego podkopu, uświadomiłem sobie z przeczuciem, jak bardzo Bóg mnie poprzednio osłaniał. Jak to się stało, że Niemcy mnie nie zamordowali? Nie zamordowali za moją książkę o Prusach Wschodnich, za moją tezę, iż naturalna sfera wpływu Polski sięga do linii Łużyce i dolnej Odry i za moje książki, w których tyle miejsc poświecałem Fryderykowi Wielkiemu, Bismarkowi i Niemcom wilmhelmowskim? I nie zamordowali za moje tyloktrotne ucieczki, po których tak łatwo było mnie zastrzelić w drodze i uzasadnić to, jak w wypadku owych moich kolegów z Dossel, ponowną próbą ucieczki? Widocznie wiele się za mnie modlono. I modlitwy te stanowią jakby puklerz, który osłaniał mnie w niebezpieczeństwie. Modliła się za mnie moja rodzina.

I wiem także, że wspierało mnie wiele żarliwych modlitw licznych przyjaciół, a nawet ludzi całkiem obcych. Zaiste, to im wszystkim, ich życzliwości i pamięci, życie zawdzięczam!

Obóz w Dossel odznaczał się stosunkowo dość intensywnym życiem umysłowym. To widać tak bywa, że jeśli oddzielić od siebie "ludzi spokojniejszych" od "żywiół awanturniczych", większy odsetek głębszych i lepiej wykształconych umysłów znajdzie się wśród tych pierwszych. O ile nie można tego było powiedzieć o Lubece, o tyle w Dossel, w jego odmianie nierumuńskim, można już było powiedzieć bez szczególnej przesady, że nie brak w nim było elity umysłowej. Były w tym obozie zjawiska zadziwiające. Był na przykład wydział prawny uniwersytetu.

Studium prawa nie wymaga laboratoryjnych i zakładów doświadczalnych; wymaga tylko dostatecznego zasobu książek, a te można było sprowadzić. Był w Dossel profesor zwyczajny prawa cywilnego i były dziekan wydziału prawnego na uniwersytecie warszawskim, p. Wasilkowski, ten sam, który po wojnie został rektorem tegoż uniwersytetu.

Zorganizował on systematyczny kurs prawa, złożony z wykładów, ćwiczeń i egzaminów, który trwał przez kilka lat i został po wojnie uznany przez polskie uniwersytety jako uprawniający do skrócenia studiów prawnych o odbyty okres nauki. Na kursie tym prof. Wasilkowski wykladał prawo cywilne, docent Drewnowski ekonomię, zdolny młody aplikant adwokacki z Włocławka, obecny redaktor "Horyzontów" w Paryżu, W. Olaszewski, ogólną teorię prawa i filozofię prawa, jeden z sędziów sądu apelacyjnego w Poznaniu i jeszcze jacyś inni wykładowcy, sędziowie i adwokaci — inne przedmioty. Egzaminy składano przed komisją, której przewodniczył prof. Wasilkowski.

Podobnego typu studium stanowił kurs dokształcający dla nauczycieli, zorganizowany przez obecnego w obozie wyższego urzędnika Ministerstwa Oświecenia, zresztą znanego lewicowca i wedle panującej opinii masona.

Poznałem w obozie w Dossel kilku ludzi miary nieprzeciętnej. Jednym z nich był podporucznik rezerwy, Adam Rapacki, wybitnie uzdolniony, młody działacz socjalistyczny z Warszawy i syn znanego szeroko w Polsce prezesa socjalistycznego związku spółdzielni "Społem". Po wojnie stał się on jednym z czołowych polityków Polskiej komunistycznej. Nie zostawszy formalnie komunistą, znalazł się on wraz ze swoim odłamek partii socjalistycznej w szeregach Zjednoczonej Polskiej Partii Robotniczej, powstałej z połączenia się części polskiego socjalizmu z komunizmem, a więc w partii rządzącej. Został kolejno ministrem żeglugi, ministrem szkolnictwa wyższego i ministrem spraw zagranicznych. W tej ostatniej roli zdobył sobie światowy rozgłos jako autor tzw. "Planu Rapackiego", mającego polityczynie zreorganizować środkową Europę.

Tak się złożyło, że przed wojną byliśmy sąsiadami na warszawskim Czerniakowie. Choć nie znałem go osobiście, znałem go z widzenia, a w czasie wojny jedna z moich córeczek uczęszczała do tej samej klasy co jego córka i nasze żony stykały się z sobą. W erze powstania warszawskiego z natury rzeczy byliśmy ze sobą w kontakcie, komunikując sobie wzajemnie otrzymane informacje, dotyczące Czerniakowa, gdzie były nasze rodziny.

Był to fanatyczny wyznawca doktryny socjalistycznej, której broń i którą uzasadniał zarówno z zapałem jak z talentem. Zbierał wokół siebie gromadkę oddanych sobie zwolenników i uczniów, dla których systematycznie urządzał wykłady i dyskusje. Były to zebrania otwarte, na które każdy mógł przyjść. Podobno w poprzednich obozach, w których Rapacki przebywał przed przyjazdem do Dossel, na zebrania takie uczęszczała liczna grupa narodowców, tocząc z Rapackim zaręte dyskusje, które przybierały z obu stron na zaciekłość i wrogość. W Dossel zacząłem chodzić na te zebrania i ja, po części po to, by dowiedzieć się, co Rapacki mówi, a po części, by spróbować jego propagandę socjalistycznej się przeciwstawić. Przez pewien czas chodziłem na nie dość regularnie. Choć na każdym zebraniu starałem się zabrać głos w dyskusji, muszę stwierdzić, że z przejawami nietolerancji i zaciekłości się nie spotkałem i że byłem traktowany jako przeciwnik nie bez kurtuazji, choć nie mogę zaprzeczyć, że fanatyzm organizatora zebrania i przeważająca zastępn ich uczestników stwarzała mur nieprzebitny, którego żadną argumentacją przełamać nie było można.

Rysem oryginalnym wykładów Rapackiego była świeżość, z jaką umiał on doktrynę Marksa przedstawiać. W swej istocie zarówno so-

DR KAZIMIERZ SIENKIEWICZ
Rio de Janeiro, dnia 30 października 1968 roku

Zamiast: OSKARŻAM ... wolałbym: POZYWAM NA SĄD!

OSKARŻAM!, taki tytuł posiadał artykuł, opublikowany w dniu 23-X-1968 roku, na łamach "Ludu", drugiego mi gonia polskich myśli, w którego biegu stale, od lat 15, towarzyszyłem.

I że smutkiem czytałem te ostre słowa potępienia. Trudno mi dyskutować nad słusznością sprawy, skoro nie znam dokładnej treści artykułów, zamieszczonych w gazetach w Kurtywie, sądzę jednak, że zasła jakaś poważna pomyłka. Albo reporterzy układając notatkę, wyjęli tylko części zdań, czy też parę zdań, pomijając inne i w ten sposób powstała niedokładność i wyobryzanie, lub połączeni zdania razem ze swoją osobistą opinią, podając jako istotną całość, przez co znowu — zmienił całkowicie sens.

Sekretarz "Ludu" zaś, czytając dyskutowaną wiadomość w dziennikach, w zrozumiałym oburzeniu, stał się zwolennikiem mickiewiczowskiego: "bunt niech się buntem odicksa" — i nie mając, ani czasu, ani możliwości do źródłowego sprawdzenia notatki, wystąpił w obronie Tygodnika.

Jestem pewien, że zasła tragiczna pomyłka, choćby częściowa!

Do tego twierdzenia upoważniają mnie dwa dokumenty, które posiadam i zdolałem zanalizować: kopia Listu Otwartego do ks. Biskupa Władysława Rubina, z dnia 29 lipca 1968 roku i notatka, zamieszczona już dnia 17-X-1968 roku, w "O Globo", pt.: "Colônia polonesa denuncia os comunistas".

Bez względu na również komentarze i nagłówki artykułów nie były dziełem P. T. Rzyńskiego i za nie... nie odpowiada.

W wyżej wymienionych aktach, zagadnienia zostały poruszone w innej płaszczyźnie i absolutnie inaczej naświetlone.

Jedna rzecz jest pewna, p. T. Rzyński, rzeczywiście wystąpił przeciw "Ludowi", zdaniem:

... gdzie obok Ewangelii, co daje pisemu miano katolickiego... publikuje się propagandę komunistyczną, lansując różne artykuły rezymowców, nawet konsulów PRL, którzy naturalnie starają się wbić w głowę czytelnikom, że tylko reżym komunistyczny w oparciu o Sowiety, da jedyną szczęśliwość Polsce".

Objektywnie należy przyznać ks. Marianowi Litewce, sekretarzowi "LUDU", nie tylko prawo, ale obowiązek obrony naszego Tygodnika, nawet w tej ostrej formie.

Tu doszła do głosu zasada "Pro domo sua".

Zupełnie inaczej jednakowoż należy odnieść się do artykułu p. J. M. Babieskiego: "Carta à Redação".

Przeciw artykułowi temu protestuję jak najostre, jako kombatant i członek Związku Lotników Polskich. Artykuł ów bowiem jest krzywdzącym paszkwilem w stosunku do wszystkich lotników z wyraźną aluzją do rzekomej pracy wyrotowej w Brazylii!

Jest on usiany widocznymi sprzecznościami tak ideologicznymi, jak logicznymi i poglądowymi, unielomolującymi dyskusję, raz na przykład mówi się o wszystkich lotnikach, by nieco później wspomnieć tylko o podpisanych pod kartą otwartą do Ks. Biskupa W. Rubina i dalej, cytując się: "dobry i pracowity lud brazylijski, polskiego pochodzenia — aby niżej kierować się do (wprowadzając nastrój niepokoju wśród wspólnoty brazylijskiej)".

Ciekawym momentem, to fakt, że autor wyrażając swe osobiste poglądy, przywdział na się sędziowską togę i jednostronnie bez rozprawy wydał wyrok. Ale najciekawszym był nieuzasadniony pospiech enuncjacji.

Gdy zostałem w 1938 roku zmobilizowany do czynnej służby wojskowej i jako oficer, przydzielony do lotnictwa... gdy w 1939 roku, na polach walki stawaliśm się z wrogowi: Niemcom i Sowiecom — nigdy nie spodziewałem się, że w Brazylii, Ziemi Świętego Krzyża, znajdzie się ktoś, kto w bezpodstawnym i wyzywającym twierdzeniu skieruje przeciw moim walecznym i towarzyszym broni, a pośrednio przeciw mnie, o pomście wolać słowa:

"To nie do wiary — To niesłychane — Można omdleć z powodu zachowań tych panów, byłych lotników, którzy mówią, że są patriotami, zamiast prowadzić swoją walkę tam, gdzie rzeczywistość ona jest konieczna, odmówili powrotu na swoją ziemię rodzinną, a chroniąc się za granicę, woleli przemycić ją (tę walkę) ze swojej Kwatery Głównej w Londynie, do tej gościnniej Ziemi, i w wyniku niesłychanego nadużycia, sięgaj ziarno niezgody wśród dobrego i pracowitego ludu brazylijskiego pochodzenia polskiego, który przybył w poszukiwaniu nowej ojczyzny, z nią się zespalając, ją kochając i dla niej pracując, dla jej rozwoju, dobra i bezpieczeństwa".

Ten nieszczęśliwy, ale wymowny ustep, jest kwintesencją nieodpowiedniej dyskusji, opartej li tylko na demagogicznych słowach — a zwłaszcza subiektywnym uczuciu i własnej opinii, które autor jednak... neguje innym.

O co autorowi właściwie chodziło? — O obronę "Ludu"? Nie!

Prawda jaskrawo przejawia się w zjadliwych słowach: "Kwaterze Głównej w Londynie" (sic!!) i tu... autor mimowolnie i podświadomie zdradził się!!!

W rezultacie tej nieprzyjemnej afery, spodziewałem się, że list otwarty do Ks. Biskupa W. Rubina i publikacje w gazetach, zostaną rozważone odpowiednio — a zgodnie z otrzymanym pouczeniem... "tajnie" — na zebaniu Związku Lotników Polskich, zaś słuszne zadanie Księdza Sekretarza "LUDU" zostaną ukoronowane: dowodami... lub odwołaniem.

FIAT LUX!

P. K. O. - WARSZAWA

SWOBODNY WYBÓR: PACZKI ALBO ZŁOTÓWKI
Oszczędności ("Skup"). Zlecenia do wyboru lub wybrane

NOWOŚĆ

Paczki do Polski z cłem opłaconym

Wysyłamy teraz także paczki do Polski z cłem opłaconym przez naszą firmę.
Posiadamy katalogi w języku polskim do dyspozycji naszych Klientów.

EMPRESA J. RAJIC Ltda., São Paulo

Praça João Mendes, 42 - 11.º andar - Cj. 111
Endereço para cartas: Cx. p. 3950 - São Paulo
(Sede própria)

CONTINUA

Do Agentów i prenumeratorów "LUDU"

"Lud", jedyny polski tygodnik w Brazylii, znajduje się w poważnych trudnościach finansowych.

Prenumeratory, zalegający z opłatą, przyczyniają się do zwiekszenia owych trudności.

Nie zwlekajcie, ale dziś jeszcze wysłicie czek bankowy lub "Carta com Valor Declarado", opłacając Waszą prenumeratę.

Kto jest winien za lata 1968, 1967, 1966, itd.,... płaci NCr\$ 7,00 za każdy rok (prenumeratora z wysyłką lotniczą: NCr\$ 15,00 rocznie).

Kto ma wątpliwości co do swoich zaległości, niech się zwróci listownie z zapytaniem do naszej Administracji — odpowiemy natychmiast.

Cena prenumerytu zwykłej na rok 1969 wynosi NCr\$ 9,00 — wysyłanej zaś pocztą lotniczą: NCr\$ 20,00. Ceny te obowiązują w Brazylii. W innych krajach obydwu Ameryk, prenumeratora kosztuje: — zwykła, US\$ 3,00 lub 900 pesos argentyńskich; — lotnicza, US\$8,00 (w krajach południowoamerykańskich) lub US\$ 11,00 (w USA). Dla Prenumeratorów w Europie, Azji, Afryce i Oceanii, koszty prenumerytu wyniosą US\$ 5,00 za prenumeratę zwykłą.

(Przeczytajcie jeszcze nasz apel na str. 8 tego numeru "Ludu").

Prenumeratory! Nie zmuszajcie naszego Wydawnictwa do zamknięcia "Ludu" z powodu obryznych niedoborów pieniężnych (w roku 1967, straty "Ludu" z powodu zalegania Prenumeratorów z opłatami za nasze czasopismo, dosięgły ok. 4 milionów starych krucizerów).

Co do nas, chcielibyśmy służyć bez przerwy naszym Prenumeratorom. Chcemy zawsze służyć kulturze polskiej na obczyźnie i ideałom chrześcijańskim wśród ludności mówiącej i czytającej w polskim języku.

Redakcja i Administracja "Ludu"

Zawiadomienie Prenumeratora

Należy je wyciąć, wypieścić odpowiednio w miejscach kropkowanych, włożyć do koperty i wysłać na adres Administracji "Ludu". Jeśli to zawiadomienie zostaje wysłane w imieniu dwu lub więcej osób, proszę załączyć jeszcze kompletną listę nazwisk.

....., dnia (miejscowość) (data)

Do Redakcji i Administracji "Ludu"
Alameda Cabral, 846
Caixa Postal, 155
Tel.: 4-1057
CURITIBA — PARANÁ — BRASIL

Niniejszym zawiadamiam, że w dniu
....., dokonałem wpłaty NCr\$

poprzez

(w miejscu kropkowanym odnotować, czy pieniądze zostały wysłane czekiem bankowym, poprzez "Carta com Valor Declarado", czy też w jakiś inny sposób).

- Kwota wspomniana wyżej dotyczy:
- 1 — Prenumeraty "Ludu", za rok (lata)
 - 2 — Prenumeraty czasopisma "Entre Amigos", za rok (lata)
 - 3 — "Kalendarz Ludu" z roku

Oczekuję, że gdy tylko dojdzie do Administracji "Ludu" wysłana przeze mnie kwota, zawiadomienie o tym znajdzie się na 2-jej stronie "Ludu".

Imię i Nazwisko:

Adres

ESTOFAMENTOS: PARA AUTOMÓVEIS,
CAMINHÕES. - GRUPOS ESTOFADOS EM GERAL.
VENDAS DE MATERIAIS PARA ESTOFADORES.

DANTE STRANO

Rua Padre Anchieta n.º 93.
Esquina Rua Presidente Tanay

Impressora Guarany Limitada
PAPELARIA — ARTIGOS ESCOLARES
E IMPRESSOS EM GERAL
Rua Riachuelo n.º 268
Curitiba — Paraná

AUTO LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECANICA DE AUTOMÓVEIS
LATARIAS — PINTURA — ELETRICIDADE
PLANTÃO AOS DOMINGOS E FERIADOS
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANÁ

50.º Aniversário da Independência da Polônia

Tomamos a liberdade de apresentar aos nossos leitores duas cartas que se referem à campanha desenvolvida no Brasil em prol da independência da Polónia e pelo seu reconhecimento pelo Governo do Brasil.

A primeira carta foi enviada pelo Comitê Central Polonês no Brasil ao Dr. Ruy Barbosa. A segunda carta foi dirigida ao ministro do Exterior, Sr. Nilo Peçanha pelo Sr. Ruy Barbosa.

Nota da Redação

O Comitê Nacional Polonês no Rio de Janeiro, constituído aos 8 de julho de 1917 graças ao apóio unânime dos Comités locais, promovendo a formação do Comitê Central no Paraná. Este ficou constituído a 16 de dezembro de 1917 por deliberação do Conselho de representantes de todas as colônias polonesas no Brasil. Nesse Conselho foi investido da presidência do Comitê Central o Sr. Casimiro Warchalowski, espírito esclarecido, profundamente liberal e dotado de uma energia indômita.

O Comitê acima dirigiu uma carta ao Sr. Ruy Barbosa, ilustre membro do Tribunal de Haya, colocando sob o patrocínio deste eminente defensor dos fracos e oprimidos o caso magna de restaurar uma Pátria, de libertar a Polónia. O texto da memorável carta é o seguinte:

"V. Ex. Sr. Conselheiro, bem compreende quão justa é a pretensão deste povo que por quatro séculos o baluarte da Europa, onde se quebraram as ondas do barbarismo. V. Ex. bem sabe quais os direitos que lhe assistem para reivindicar sua independência. A Polónia deve o Ocidente o salvamento da Cristandade, que se não fora a bravura dos poloneses, ao choque dos bárbaros vindos do Oriente, teria perecido como pereceu o colosso romano depois da partilha e morte de Theodosio, no quarto século da nossa era.

Mas se a Polónia salvou da ruína a Cristandade fora o mesmo dizer a civilização. Como, então, poderíamos os Estados civilizados do século XX negar-lhe justiça, quando não bastasse a gratidão?

Demais, são os próprios beligerantes que lhe prometem a libertação.

Enfim, considerando a dolorosa condição deste povo sofrerem mas indômito, V. Ex. nitidamente verá ser o mais infeliz desta guerra: combatendo por uma causa estranha à sua, cindido em poloneses, russos e austro-alemães, mutilam-se, coagidos, numa luta fratricida, regando com o próprio sangue o solo da pátria desolada! Nem ao menos o consolo de PRO PATRIA MORI, sendo o cruel sacrifício de irmãos em holocausto a estrangeiros que são seus impiedosos senhores e cujos avós foram seus feroces algozes.

Compelidos, pois, pelas circunstâncias a este transe de amarguras, fracionados e lançados à arena, julizados se se recusam ao assassinio de irmãos, aguardam os poloneses o termo da guerra.

Contudo, só uma recompensa esperam digna de tão acerbos sofrer: a unificação, com a independência. União sem liberdade — é a opressão sob um só tirano. Independência sem união — é a fraqueza, a discórdia, a luta intestina.

A V. Ex. entregamos os destinos da nossa pátria, que são os nossos próprios destinos. A restauração de um Estado pela voz da justiça só pode competir a um predestinado — a quem a vontade se curvará agradecida."

Resultados da Reforma na Agricultura

RIO (A.N.) — A maior velocidade na liberação e na aplicação de recursos, a criação de órgãos de planejamento pela primeira vez em 108 anos, a redução dos prazos de tramitação de processos e a descentralização executiva, foram destacadas pelo Ministro Ivo Arzuza como resultados positivos da Reforma Administrativa no Ministério da Agricultura. Frisou o Ministro que o número de processos que dependem da decisão de cúpula do Ministério é agora quatro vezes menor, sendo estimado em 15 mil até o fim deste ano, quando em 1966 atingiu 55.500. A Reforma permitiu a delegação de competências às Diretorias Estaduais para decidirem sobre vários atos relativos à pessoal e material. Disse o Ministro que certos processos chegavam a gastar até oito meses até a solução final, o que hoje é feito em apenas 48 horas.

Afirmou o sr. Ivo Arzuza que a Reforma permitiu o encontro de um denominador comum entre interesses aparentemente antagônicos, pois se de um lado a política adotada visava dar maior estímulo ao produtor, de outro lado não descuidou a proteção ao consumidor. Entre as medidas adotadas, citou a integração dos órgãos da produção e do abastecimento, reformulação e ampliação da política de preços mínimos, financiamento das safras, que vão 180 a 210 dias e manutenção de estoques reguladores, além de estímulos à criação da Rede CADEF, destinada a manter os preços estáveis.

Os agricultores e pecuaristas, que não tinham linha de crédito, já contaram com recursos da ordem de NCr\$ 2,5 bilhões só no primeiro semestre de 1968, devendo alcançar, até o fim do ano, NCr\$ 4 bilhões. Também da maior importância foi a inclusão da rede de Agências da Caixa Econômica Federal no financiamento das atividades agropecuárias. Esta medida enquadra-se perfeitamente no espírito de descentralização.

O crédito cooperativo no primeiro semestre deste ano já beneficiou 869 cooperativas, num total de 650 mil associados. No exercício passado, o número de cooperativas financiadas foi de 792, beneficiando cerca de 870 mil associados. Os lucros obtidos pelo BNCC, que em 1967 foram de NCr\$ 1,6 milhões, atingiram no primeiro semestre deste ano NCr\$ 1 milhão.

Esporte em Revista

★ A seleção do Brasil, enfrentando o quadro formado pela FIFA, conseguiu memorável vitória sobre grande adversário, derrotando por dois a um. Entre os vencedores tiveram destaque especial: Rivelino, Gerson e Paulo Borges. Entre os vencidos: Beckenbauer e Albert.

★ O grande jogo disputado pelas seleções carioca e paulista terminou com a vitória do time paulista, pelo escore de três a dois. Logo depois do jogo, Gerson, capitão da equipe carioca, e Pelé, do time paulista, dirigiram-se à Tribuna de Rainha, onde estava a Rainha e sua alteza real o príncipe Phillip, que cumprimentaram os dois jogadores elociondo o futebol brasileiro. A Rainha entregou a taça a Pelé, que representava a equipe vencedora. O troféu tem um metro de altura. Em seguida Sua

Majestade descerrou uma placa de bronze cuja inscrição registra a visita de SM ao maior estádio do mundo — o Maracanã.

★ A seleção do Brasil jogará amistosamente com o Coritiba, campeão paranaense, na próxima quarta-feira. Espera-se a arrecadação recorde nos campos do Paraná.

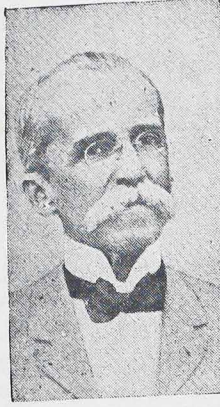
★ Torneio Omar Sabbag: Água Verde - Primavera 2x2, Selet - Guarani 2x1.

★ No match travado no Maracanã, entre os cariocas e paulistas, em homenagem à Rainha Elizabeth II, Pelé marcou o 900 gol de sua carreira esportiva de profissional.

★ Campeonato da Polónia: Górnik - Stal 0x0, Ruch - Pogoń 0x0, Polónia - Szombierki 0x0, Wista - GKS 0x0, Zawiebie - Odra 1x0, Slask - ROW 2x0, Legia - Sosnowiec 3x0.

PALAVRAS DE RUY BARBOSA

Ruy Barbosa escreveu uma brilhantíssima carta ao sr. Nilo Peçanha, Ministro do Exterior, a propósito do reconhecimento da nacionalidade de poloneses e depois de agradecer a atenção do nosso governo ouvindo-o sobre o importante assunto e de aplaudir a nota brasileira de resposta, disse: "a política aliada não podia seguir outro rumo. Tal é, pelo menos, o meu voto, há muito, notoriamente dado.

Agora começa a desenhar-se no horizonte a "Resurreccio Poloniae". Congratulo-me com o sr. presidente da Republica e com V. Ex."

Nem o governo brasileiro poderia deixar de seguir, nesta deliberação, as potências coligadas contra a Europa Central. E uma consequência inevitável do nosso ingresso à guerra.

Será o primeiro ato da nossa comunidade nas deliberações da grande aliança. Obedeceremos, assim, aos reclamos da humanidade, aos grandes interesses do Brasil, e aos decretos, já evidentes, da Providência.

"Finis Poloniae" está riscado pelo curso providencial dos acontecimentos.

OS POBRES NA IGREJA

IRENO BERTICELLI

Ao chegar a hora das refeições, no mundo inteiro, de cada três homens um apenas comparece à mesa, alimenta-se suficientemente, e os outros dois, suportando mais uma vez a fome, com paciência ou com revolta, esperam por um amanhã melhor ou que o mundo acabe de uma vez. — Esta é a realidade.

Mas "os pobres estão ligados à Igreja por direito evangélico", afirma Paulo VI. "Por direito", e não por benevolência dos ricos e magnatas. Os Evangelhos falam noventa e três vezes dos pobres e Jesus Cristo, antes de pregar um Evangelho de pobreza, fez-se ele mesmo operário de Nazaré, a serviço de uma pequena comunidade, enajado na grande multidão dos trabalhadores, na classe social dos operários, dos que estão a serviço.

Perguntamo-nos agora: Basta apenas não possuir bens materiais para sermos pobres? — Jesus Cristo, que viveu a pobreza no mais profundo sentido, certamente o negará. A pobreza, vista como algo negativo, de nada vale. Pobreza é ação. É engajamento. É serviço. Cristo honrou o nome do "pobre", porquanto deu à pobreza um sentido dinâmico. — Trabalhou na carpintaria com suas próprias mãos. Era conhecido como operário. Ser um pobre no verdadeiro sentido é praticar as Bemaventuranças. E dar de comer aos que têm fome, dar de beber aos que têm sede, vestir os nus, etc. Tudo isto faz o operário consciente, através de seu trabalho. Nem a pobreza por si mesma dignifica o homem. O homem se torna digno e seu trabalho meritório quando se sente integrado dentro da grande família, a Igreja, ou fora da Igreja, quando age impulsionado por uma consciência reta.

Nun sentido dinâmico da pobreza entende-se que todos, na medida da possibilidade de cada um, estamos convidados a completar a obra criadora de Deus. Temos a responsabilidade perante nós e perante a sociedade de melhorar nossa condição e a condição do próximo. Nosso programa não será o de enriquecer. Será o de fazer o mundo dar um passo à frente, conforme a possibilidade que possuímos. Um cristão engajado é o que age, que impulsiona o mundo, quer material, que espiritualmente, sem depender de posses materiais. Porque ser "pobre" é ser disponível, pronto, serical, dinâmico, ativo — tudo pelo Reino de Deus, a exemplo de Jesus Cristo. — (CIC).

Produção de sementes básicas

Dentro de suas atividades de experimentação agrícola, a Secretaria da Agricultura, através do Departamento da Produção Vegetal obteve 6.200 arrobas de sementes básicas de algodão, produzindo também 2.300 sacas de trigo e 3.000 de milho. De acordo com relatório do DPV, a produção de sementes básicas inclui ainda 250 sacas de feijão, 50 de centeio e 70 de aveia, ao lado de 7 mil mudas de citros e 2.400 quilos de diversas forrageiras.

A execução desses trabalhos nas Estações Experimentais da SA reveste-se de grande importância para obter melhores índices de produtividade agrícola, m função das sementes colhidas. Entretanto, as atividades do DPV durante o ano registraram outros resultados igualmente de importância.

FLORESTAS

No setor de sementes fiscalizadas, o órgão inspecio-

nou os produtos de diversos agricultores, num total de 880 sacas de algodão; 834 de amendoim; 1.050 de cevada; 200 sacas de feijão; 500 sacas de trigo. Efetuou também a distribuição de 244.944 pacotinhos de sementes de hortaliças.

Encontram-se em execução experimentos agrícolas de adaptação, de variedade, ecológico, espacamento e com as culturas de milho, soja, feijão, arroz, algodão, batatas, trigo, cevada, café e cana de açúcar, incluindo ainda diversas forrageiras em um total de 140 experimentos.

Mas é no setor florestal que o DPV desenvolveu intensa atividade no sentido de fomentar o reflorestamento maciço do Estado, mediante o programa "Por Um Paraná Mais Verde". Foram importados quatro mil quilos de sementes de "Pinus" (ellioti e taeda) e produzidas 3.640.000 mudas de diversas essências florestais nos seus oito parques.

Reflorestamento manterá reservas de pinheiro no Paraná

O pinheiro do Paraná "Araucária angustifolia", não irá desaparecer em virtude da obrigatoriedade de seu replantio na Campanha do Governo do Estado "Por Um Paraná Mais Verde". A informação dada pela Divisão Florestal do Departamento de Produção Vegetal da Secretaria da Agricultura assinala que um por cento de todo o programa de reflorestamento no Estado deve ser executado com mudas de pinheiro paranaense, dentro dos convênios firmados com quase uma centena de prefeituras municipais do interior do Estado. Levantamento ecológico já realizado pelos técnicos da SA aconselha o plantio de eucalyptus e pinus nas diversas regiões do Estado, obedecendo critérios de produtividade e adaptação.

Maior salário e menor emprego?

Roberto Appy

Agência S.I.B. — Quando analisamos os fatores que, no presente exercício, permitiram esta excepcional prosperidade dos negócios encontramos uma única explicação válida: o crescimento do nível de emprego. Os salários reais não aumentaram ao contrário acusaram uma redução que somente agora foi corrigida mas a demanda cresceu em consequência de um aumento global das oportunidades isto é em consequência de um maior número de pessoas empregadas. Diante dos resultados tão favoráveis, podemos nos perguntar se um reajuste dos salários na base de 30 por cento não poderá gerar uma nova onda inflacionista, que poderá em última análise, afetar os negócios.

Verificamos de fato, que a média mensal das vendas da indústria no "Grande São Paulo" para os nove primeiros meses acusou, em valor real, um aumento de quase 19 por cento em relação ao mesmo período de 1967. Trata-se de um crescimento bastante excepcional em nossa história econômica e que foi obtido paralelamente à uma redução do custo de vida em relação aos anos anteriores.

Tentando procurar as razões deste crescimento, verificamos que um impulso inicial se deve à dinamização do Plano Habitacional que, com recursos fornecidos pelo Fundo de Garantia para Tempo de Serviço, permitiu aumentar o nível de emprego. Este impulso inicial teve um efeito multiplicador numa economia em que as autoridades foram suficientemente hábeis para não restringir o crédito.

Daí um aumento do nível do emprego bastante excepcional em nossa economia, que nesses últimos anos passava por uma severa recessão. Segundo as primeiras estimativas feita pela Fundação IBGE, nos oito primeiros meses para todo o território nacional, o emprego na indústria de transformação cresceu de 7,5 por cento contra 2,0 por cento no mesmo período de 1967. Segundo os dados da Federação das Indústrias de São Paulo, que não leva em conta as novas indústrias, durante os nove primeiros meses, o nível do emprego cresceu de 12,4 por cento contra uma redução de 1,4 por cento no mesmo período de 1967. Finalmente, convém notar que a oferta de empregos tal que se pode medir através dos jornais acusou um aumento de 50,4 por cento nos nove primeiros meses em comparação com o mesmo período do ano passado. Não se dispõe de dados sobre o emprego na indústria da construção civil, mas pode-se considerar que o crescimento é ainda maior do que nos outros setores.

Um aumento de 30 por cento (superior ao crescimento do custo de vida) para os salários forçosamente terá consequências sobre os preços das mercadorias e serviços. Pode-se temer que este aumento, dentro de um clima bastante favorável a uma recrudescência da inflação, poderá traduzir-se por uma redução da procura. Se esta redução tiver por consequência uma diminuição do nível do emprego, os efeitos multiplicadores que funcionaram até agora no sentido de ampliar a demanda, agirão em sentido contrário. Podemos assim perder os frutos de uma política que impusera sacrifícios, mas estava abrindo novos horizontes.

Comunicação do assinante

Favor recortar do jornal, preencher legivelmente, colocar no envelope, e enviar ao endereço da Administração do "LUD". Caso se trate da comunicação feita em nome de várias pessoas, favor anexar à presente uma lista completa de nomes.

..... dia de de

À Redação e Administração "Lud" Alameda Cabral, 846 Caixa Postal, 155 Telefone: 4-1057 CURITIBA — Paraná — Brasil

Por meio desta, venho comunicar-lhes que dia

de de, através de

(apontar: cheque, Carta com Valor Declarado, ou outro meio, conforme o caso)

efetue a remessa de NCr\$, referente a:

1 — Assinatura(s) do "Lud", por ano(s)

2 — Assinatura(s) da Revista "Entre Amigos", por ano(s)

3 — Almanaque(s) "Kalendanz Ludu" do ano

Espero que, tão logo chegue à Administração "Lud" a minha remessa, seja eu logo notificado do fato, na 2a. página do "Lud".

Nome e Sobrenome:

Enderço:

HUMORISMO

PASSAGEM

— velhinha chegou ao guichê de uma estação de estrada de ferro e pediu ao vendedor: — Por favor, dê-me uma passagem para Magnólia.

O funcionário tirou um mapa da gaveta e se pôs a estudá-lo detidamente. Depois de largo tempo, fez um gesto de desânimo e disse: — Não sei onde fica Magnólia. A senhora sabe?

— Está aqui! — respondeu a velhinha, indicando a menina que se achava sentada na mala.

OFICINA DE CONSERVOS

Na oficina de conservos de automóveis: — O Mário me garantiu que o carro dele é tão bom que há cinco anos que não paga um conserto... será verdade?

— É verdade, sim... Sou eu que tenho feito os consertos...

COMPAIXÃO

— Porque é que Teresa fecha os olhos quando canta? — Acho que é porque ela não gosta de ver os outros sofrerem.